

**ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ БЪЛГАРИЯ
ИНШУРЪНС АД**

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2022 година

Съдържание

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.....	1
Отчет за финансовото състояние.....	2
Отчет за паричните потоци.....	3
Отчет за промените в собствения капитал.....	4
Приложения към финансовия отчет.....	5 - 46

**ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022 година**

	Приложения	2022	2021
		BGN'000	BGN'000
Записани брутни премии		17,738	15,914
Отстъпени премии на презастрахователи		(1,377)	(593)
Нетни премии	8	16,361	15,321
Промяна в брутният размер на пренос-премийния резерв	22.1	(1,016)	(516)
Промяна в дела на презастрахователя в пренос-премийния резерв		1	16
Нетни спечелени премии	8	15,346	14,821
Нетни финансови приходи/(разходи)	9.1.	(755)	(377)
Други оперативни приходи	9.2.	648	1,032
Общо приходи от оперативна дейност	10	15,239	15,476
Брутна сума изплатени претенции		(8,619)	(7,936)
Приходи от регреси		55	85
Презастрахователни приходи по претенции		393	101
Изплатени претенции		(8,171)	(7,750)
Промяна в брутната сума на презастрахователя в резерва за пр.пл.	22.2	2,293	(402)
Промяна в брутната сума на резерва за предстоящи плащания	22.2	(3,610)	862
Настъпили претенции, нетни от презастраховане	10	(9,488)	(7,290)
Промяна в други застрахователни резерви		29	70
Аквизиционни разходи	11	(4,746)	(4,127)
Административни разходи	12	(3,063)	(2,515)
Други оперативни разходи	13	(669)	(1,028)
Настъпили претенции, нетни от презастраховане		(8,478)	(7,670)
Нетна печалба преди данъчно облагане		(2,698)	586
Данъци	14,21	-	(69)
Нетна печалба за годината		(2,698)	517
Друг всеобхватен доход		32	5
Общо всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		(2,666)	522

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на Дружеството на 15.05.2023 година.
Приложенията от страница 5 до страница 46 са неразделна част от този финансов отчет.

Марин Илиев Маринов
Изпълнителен директор

Светла Савева-Колева
Изпълнителен директор

Елена Василева
Главен счетоводител

„Ековис Одит България“ ООД

„Одит Корект“ ООД

Георги Тренчев
Управител
Диана Рангелова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Росица Тричкова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022 година

	Приложения	31 декември 2022 BGN'000	31 декември 2021 BGN'000
Активи			
Машини, съоръжения и оборудване	15	2,012	3,162
Нематериални активи	16	114	195
Инвестиционни имоти	17	1,046	-
Депозити в банки	18	6,222	6,870
Финансови активи	19	4,290	4,768
Дял на презастрахователя в резервите	22.2	2,395	101
Вземания и други активи	21	6,423	5,736
Парични средства и парични еквиваленти	20	319	108
Активи по отсрочени данъци	24	13	13
Общо активи		22,834	20,953
Пасиви			
Застрахователни резерви	22	13,038	8,441
Задължения по пряко застраховане и други задължения	23	2,294	2,343
Общо пасиви		15,332	10,784
Капитал и резерви			
Основен капитал	25	7,400	7400
Общи резерви		800	767
Неразпределена печалба/(непокрита загуба)		2,000	1485
Печалба от текущата година		(2,698)	517
Общо капитал и резерви		7,502	10,169
Общо капитал и пасиви		22,834	20,953

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на Дружеството на 15.05.2023 година.

Приложенията от страница 5 до страница 46 са неразделна част от този финансов отчет.

Марин Илиев Маринов
Изпълнителен директор

Светла Савева-Колева
Изпълнителен директор

Елена Василева
Главен счетоводител

„Ековис Одит България“ ООД

„Одит Корект“ ООД

Георги Тренчев
Управител
Диана Рангелова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Росица Тричкова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

**ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022 година**

	Приложения	2022	2021
		BGN '000	BGN '000
Парични потоци от оперативна дейност			
Получени премии		16,771	13,444
Платени презастрахователни премии		(1,024)	(399)
Платени обезщетения и суми		(8,619)	(7,932)
Плащания на доставчици		(1,758)	(1,995)
Плащания към персонала и за социално осигуряване		(2,859)	(2,299)
Платени аквизиционни разходи		(2,220)	(1,402)
Платени данъци върху премиите и други данъци		(359)	(293)
Платени такси и вноски		(61)	(89)
Други постъпления/(плащания) от оперативна дейност, нетно		65	768
Нетни парични потоци от оперативна дейност		(64)	(197)
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупки на машини, съоръжения и оборудване		(82)	(174)
Постъпления от продажба на имоти, машини и оборудване		666	-
Постъпления от продажба на ценни книжа		-	469
Покупка на ценни книжа		(992)	(568)
Получени лихви		67	78
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		(341)	(195)
Парични потоци от финансова дейност			
Други парични потоци от финансова дейност		(32)	(25)
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		(32)	(25)
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти през годината			
		(437)	(417)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		6,978	7,395
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	18,20	6,541	6,978

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на Дружеството на 15.05.2023 година.

Приложенията от страница 5 до страница 46 са неразделна част от този финансов отчет.

_____
Марин Илиев Маринов
Изпълнителен директор

_____
Светла Савева-Колева
Изпълнителен директор

_____
Елена Василева
Главен счетоводител

„Ековис Одит България“ ООД

„Одит Корект“ ООД

Георги Тренчев
Управител
Диана Рангелова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Росица Тричкова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

**ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022 година**

	Основен капитал	Актюерски печалби и загуби	Общи резерви	Неразпределена печалба/ (Непокрита загуба)	Общо
Салдо към 1 Януари 2021	7,400	22	740	1,483	9,645
Промени в собствения капитал за 2021 година					
Печалба за текущата година				517	517
Общо всеобхватен доход за периода, нетно от данъци					
Печалби от преценка на планове за дефинирани доходи		5		2	7
Общо всеобхватен доход	-	5	-	519	524
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал					
Разпределение на печалба в резерви				-	
Неразпределена печалба				-	
Салдо към 31 Декември 2021	7,400	27	740	2,002	10,169
Промени в собствения капитал за 2022 година					
увеличение на капитала					
Печалба за текущата година		32		(2,698)	(2,666)
Други изменения		1		(2)	(1)
Общо всеобхватен доход за периода, нетно от данъци				-	-
Общо всеобхватен доход за периода	-	33	-	(2,700)	(2,667)
Салдо към 31 Декември 2022	7,400	60	740	(698)	7,502

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на Дружеството на 15.05.2023 година.
Приложенията от страница 5 до страница 46 са неразделна част от този финансов отчет.

Марин Илиев Маринов
Изпълнителен директор

Светла Савева-Колева
Изпълнителен директор

Елена Василева
Главен счетоводител

„Ековис Одит България“ ООД

„Одит Корект“ ООД

Георги Тренчев
Управител
Диана Рангелова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Росица Тричкова
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

1. Общи данни за Дружеството

1.1 Обща информация

„Застрахователна Компания България Иншурънс“ АД, (Дружеството, ЗК България Иншурънс АД), е регистрирано като акционерно дружество с Решение №1 от 24.04.2004 г. на Софийски градски съд по ф. д. 4325. Дружеството е вписано в Агенцията по вписванията с ЕИК 131233651. Седалището на Дружеството е в България. Дружеството е лицензирано дружество за извършване на застрахователна дейност в областта на общото застраховане с Разрешение № 432-03 от 14.06.2013 г.

Дружеството осъществява дейност в областта на общото застраховане, като притежава лиценз по следните видове застраховки:

1. Злополука; /осъществявана по чл. 83, ал.1 от ЗЗО/;
2. Заболяване; /осъществявана по чл.83, ал.1 от ЗЗО/;
3. Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства);
4. Товари по време на превоз (включително стоки, багаж и други);
5. Летателни апарати;
6. Плавателни съдове/морски, речни и по езера и канали;
7. Пожар и природни бедствия;
8. Други претенции на имущество;
9. Обща гражданска отговорност;
10. Разни финансови загуби;
11. Правни разноси (правна защита);
12. Помощ при пътуване (асистанс);
13. Обща гражданска отговорност;
14. Гаранции;

ЗК България Иншурънс АД е българска общозастрахователна компания, част от „Феста Холдинг“ АД. Дружеството е създадено преди 19 г. и е утвърдена марка, както и един от лидерите на пазара по клас застраховка „Заболяване“.

Регистрираният капитал на Дружеството към 31 декември 2022 г. възлиза на 7,400,000 лв., разпределен в 7,400,000 поименни безналични акции с номинална стойност 1 лев всяка. Целият записан капитал е внесен.

Акционерите към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. са както следва:

Акционер	31 декември 2022 г.				31 декември 2021 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Феста Холдинг АД	6,663,920	6,663,920	6,663,920	90.05	6,663,920	6,663,920	6,663,920	90.05
Инвестбанк АД	691,790	691,790	691,791	9.35	691,790	691,790	691,790	9.35
Ангел Терзиев	44,290	44,290	44,290	0.60	44,290	44,290	44,290	0,60
Общо:	7,400,000	7,400,000	7,400,000	100	7,400,000	7,400,000	7,400,000	100

Органите на управление на Дружеството към 31 декември 2022 г. са:

Надзорен съвет в състав:

Петя Иванова Баракова – Славова

„Феста Холдинг“ АД представлявано от Петя Иванова Баракова – Славова и Минка Славова Киркова

Д-р Валентин Василев Попов

Управителен съвет в състав:

Марин Илиев Маринов

Светла Димитрова Савева –Колева

Борис Петков Боев

Дружеството е представявано заедно от двама от Изпълнителните директори:
Марин Илиев Маринов, Светла Димитрова Савева-Колева, Борис Петков Боев

1.2 Действащо предприятие

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на принципа на действащото предприятие.

През 2022г. дружеството търпи загуби в следствие на влошен технически резултат от дейността и волатилност на капиталовите пазари.

По отношение на техническия резултат основният фактор е инфлацията в страната, особено изявена в услугите предоставени по продуктите, свързани със здравно застраховане. Негативно влияние оказват и няколко настъпили застрахователни събития със съществен размер.

Независимо от консервативната политика на дружеството да инвестира само в държавни ценни книжа с висок кредитен рейтинг, поради глобалното покачване на основните лихвени проценти на водещи централни банки, ЗК България Иншурънс АД отчете отрицателни ефекти от пазарните преоценки на държавните ценни книжа, които не са реализирани. По време на съставяне на годишния финансов отчет, пазарите оценки на притежаваните активи са в посока на повишение.

- Мерките, които ръководството предприе са свързани с: Мониторинг и саниране на действащия застрахователен портфейл на ЗК България Иншурънс АД;
- Диверсификацията на застрахователния портфейл, с фокус индивидуални клиенти;
- Подобряване на взаимоотношенията с текущите застрахователни посредници и разширяване на партньорската мрежа;
- Оптимизация на партньорските отношения с доставчици на стоки и услуги;
- Подобряване на ефективността и качеството на предлаганите услуги;
- Оптимизация на административните разходи, чрез подобряване и реорганизация на вътрешни процеси;
- Запазва се консервативната политиката за инвестиции само в ДЦК с висок кредитен рейтинг, но с фокус матуритет в рамките на отчетната година и очаквана реализирана положителна доходност;

Прилагайки принципа на действащо предприятие, Ръководството на Дружеството извърши оценка на настоящата ситуация, в резултат на която констатира, че не са налице обстоятелства, водещи до съществена несигурност по отношение на нарушение на принципа. Оценката е направена въз основата на актуализация на средносрочната прогноза за развитие на Дружеството за следващия три годишен период. С цел възстановяване на отрицателните резултати от дейността на Дружеството за 2022 г. в Прогнозата е предвидено нарастване на приходите от застрахователна дейност средно с 14% на годишна база, намаляване на относителния дял на разходите, оптимизация на презастрахователната програма. Заложени са положителни финансови резултати от дейността, а прогнозираните финансови показатели гарантират рентабилността на продажбите и възвръщаемостта на капитала.

2. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие, който предполага, че Дружеството ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството, ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията на Европейския съюз, които са

уместни за неговата дейност.

Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2022 г. Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2022 г.: Имоти, машини и съоръжения: Постъпления преди предвидената употреба - Изменения на МСС 16 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

Изменението на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (ИМС) забранява на предприятието да приспада от себестойността на даден актив от ИМС всякакви постъпления, получени от продажба на произведени артикули, докато предприятието подготвя актива за предвидената му употреба. Той също така пояснява, че предприятието „тества дали активът функционира правилно“, когато оценява техническите и физическите характеристики на актива. Финансовото представяне на актива не е от значение за тази оценка.

Предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието.

Препратка към Концептуалната рамка - Изменения на МСФО 3 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

Бяха направени незначителни изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, за да се актуализират препратките към Концептуалната рамка за финансово отчитане и да се добави изключение за признаване на задължения и условни задължения в обхвата на МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и тълкуване 21 Налози. Измененията също потвърждават, че условните активи не трябва да се признават към датата на придобиване.

Обременителни договори - Разходи за изпълнение на договора Изменения на МСС 37 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

Изменението на МСС 37 пояснява, че преките разходи за изпълнение на договор включват както допълнителни разходи за изпълнение на договора, така и разпределение на други разходи, пряко свързани с изпълнението на договорите. Преди да признае отделна провизия за обременителен договор, предприятието признава всяка загуба от обезценка, настъпила върху активи, използвани при изпълнение на договора.

Годишни подобрения на МСФО стандартите 2018–2020 г. - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

Следните подобрения бяха финализирани през май 2020 г. :

МСФО 9 Финансови инструменти - пояснява кои такси трябва да бъдат включени в теста за 10% за отписване на финансови пасиви.

МСФО 16 Лизинг - изменение на илюстративен пример 13, за да се премахне илюстрацията на плащания от лизингодателя, свързани с подобрения на лизинговите права, за да се премахне всякакво объркване относно третирането на стимулите за лизинг.

МСФО 1 Приемане на международни стандарти за финансово отчитане за първи път - позволява на предприятия, които са измерили своите активи и пасиви по балансови стойности, записани в счетоводните регистри на техните дружества-майки, също да измерват всички разлики от преизчисления, като използват сумите, отчетени от дружеството-майка. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1.

МСС 41 Земеделие - премахване на изискването за предприятията да изключват паричните потоци за данъчно облагане при измерване на справедливата стойност по МСС 41. Това изменение има за цел да се приведе в съответствие с изискването на стандарта за дисконтиране на паричните потоци на база след данъчно облагане.

Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

МСФО 17 Застрахователни договори - дата на влизане в сила: първоначално на 1 януари 2021 г., но удължен до 1 януари 2023 г. от СМСС през март 2020 г.

МСФО 17 е издаден през май 2017 г. като заместител на МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква

модел за текущо измерване, при който оценките се преизмерват за всеки отчетен период. Договорите се измерват, като се използват градивните елементи на:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности
- изрична корекция на риска и
- надбавка за договорени услуги (CSM), представляваща не реализираната печалба от договора, която се признава като приход за периода на покритие.

Стандартът позволява избор между признаване на промените в дисконтовите ставки или в отчета за печалбата или загубата, или директно в друг всеобхватен доход. Изборът вероятно ще отразява как застрахователите отчитат своите финансови активи съгласно МСФО 9.

Допълнителен, опростен подход за разпределение на премиите е разрешен за задължението за оставащото покритие по краткосрочни договори, които често се изписват от застрахователи по животозастраховане.

Има модификация на общия модел за измерване, наречен „подход с променлива такса“ за определени договори, сключени от животозастрахователи, при които притежателите на полици участват във възвръщаемостта от базовите елементи. Когато се прилага подходът на променливите такси, дялът на предприятието от промените в справедливата стойност на базовите позиции е включен в CSM. Следователно резултатите от застрахователите, използващи този модел, вероятно ще бъдат по-малко променливи, отколкото при общия модел.

Новите правила ще повлияят на финансовите отчети и ключовите показатели за ефективността на всички субекти, които сключват застрахователни договори или инвестиционни договори с характеристики на дискреционно участие.

Целенасочените изменения, направени през юли 2020 г., имаха за цел да улеснят прилагането на стандарта чрез намаляване на разходите за внедряване и улесняване на предприятията да обясняват резултатите от прилагането на МСФО 17 на инвеститорите и другите потребители на финансови отчети. Измененията, също така отложиха датата на прилагане на МСФО 17 до 1 януари 2023 г.

Допълнителни изменения, направени през декември 2021 г., добавиха опция за преход, която позволява на предприятието да приложи класификационно покритие по избор в сравнителния период(и), представен(и) при първоначалното прилагане на МСФО 17. Класификационното покритие се прилага за всички финансови активи, включително тези, държани по отношение на дейности, които не са свързани с договори в обхвата на МСФО 17. Той позволява тези активи да бъдат класифицирани в сравнителния период(и) по начин, който съответства на това как предприятието очаква тези активи да бъдат класифицирани при първоначалното прилагане на МСФО 9. Класификацията може да се прилага на базата на инструмент по инструмент.

Класификация на пасивите като текущи или нетекущи - Изменения на МСС 1 - дата на влизане в сила: 1 януари 2023 г.

Измененията в тесен обхват на МСС 1 Представяне на финансови отчети изясняват, че пасивите се класифицират като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период. Класификацията не се влияе от очакванията на предприятието или събитията след датата на отчитане (напр. постъпление от колебание или нарушение на споразумението). Измененията, също така изясняват какво има предвид МСС 1, когато споменава „уреждане“ на пасив.

Измененията могат да повлияят на класификацията на пасивите, особено на предприятията, които преди са вземали предвид намеренията на ръководството при определяне на класификацията, както и за някои пасиви, които могат да бъдат преобразувани в собствен капитал.

Те трябва да се прилагат ретроспективно в съответствие с нормалните изисквания в МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки.

Оповестяване на счетоводни политики (Изменения на МСС 1 и Декларация за практиката 2 на МСФО) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

СМСС измени МСС 1, за да изисква предприятията да оповестяват своите съществени счетоводни политики, вместо значимите си счетоводни политики. Измененията определят какво е „съществена информация за счетоводната политика“ и обясняват как да се определи кога информацията за счетоводната политика е съществена. Освен това те поясняват, че несъществената информация за счетоводната политика не е необходимо да се оповестява. Ако бъде оповестена, тя не трябва да прикрива съществената счетоводна информация.

За да подкрепи това изменение, СМСС измени също практическо изявление по МСФО № 2 Изготвяне на преценки за същественост, за да предостави насоки как да се прилага концепцията за същественост към оповестяванията на счетоводната политика.

Определение на счетоводните оценки (изменения на МСС 8) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Изменението на МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки изяснява как

компаниите трябва да разграничават промените в счетоводните политики от промените в счетоводните оценки. Разграничението е важно, тъй като промените в счетоводните оценки се прилагат перспективно към бъдещи трансакции и други бъдещи събития, докато промените в счетоводната политика обикновено се прилагат ретроспективно към минали трансакции и други минали събития, както и към текущия период. Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка – Изменения на МСС 12, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Промените в МСС 12 Данъци върху печалбата изискват компаниите да признават отсрочен данък върху сделки, които при първоначално признаване водят до равни суми на облагаеми и приспадащи временни разлики. Те обикновено се прилагат за сделки като лизинг на лизингополучатели и задължения за извеждане от експлоатация и ще изискват признаване на допълнителни отсрочени данъчни активи и пасиви. Изменението следва да се прилага за сделки, които се извършват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, предприятията трябва да признават отсрочени данъчни активи (доколкото е вероятно те да бъдат използвани) и отсрочени данъчни задължения в началото на най-ранния сравнителен период за всички приспадащи и облагаеми временни разлики, свързани с:

- активи с право на ползване и задължения по лизинг, и
- извеждане от експлоатация, възстановяване и подобни задължения и съответните суми, признати като част от себестойността на свързаните активи.

Кумулативният ефект от признаването на тези корекции се признава в неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, според случая. МСС 12 по-рано не разглеждаше как да се отчитат данъчните ефекти лизингови договори, признати в баланса и подобни сделки и различни подходи бяха сметени за приемливи. Някои предприятия може вече да са отчитали такива трансакции в съответствие с новите изисквания. Тези субекти няма да бъдат засегнати от изменението.

Продажба или апорт на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие – Изменения на МСФО 10 и МСС 28

СМСС направи изменения с ограничен обхват на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия.

Измененията изясняват счетоводното третиране на продажби или апорт на активи между инвеститор и техните асоциирани предприятия или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи от това дали непаричните активи, продадени или внесени в асоциирано или съвместно предприятие, представляват „бизнес“ (както е дефинирано в МСФО 3 Бизнес комбинации).

Когато непаричните активи представляват бизнес, инвеститорът ще признае пълната печалба или загуба от продажбата или апорта на активи. Ако активите не отговарят на определението за бизнес, печалбата или загубата се признават от инвеститора само до степента на интересите на другия инвеститор в асоциираното или съвместното предприятие. Промените се прилагат перспективно.

* През декември 2015 г. СМСС реши да отложи датата на прилагане на това изменение до момента, в който СМСС финализира изследователския си проект относно метода на собствения капитал.

Всички наети активи от дружеството са на ниски стойности или са наети по силата на договори, които не се класифицират по изискванията на МСФО 16 за признаване на активи с право на ползване.

Б) Основа за оценка

Настоящият финансов отчет е изготвен на база историческа цена, с изключение на финансови активи, държани за търгуване и инвестиционните имоти, които се представят по справедлива стойност към всяка отчетна дата.

В) Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Цялата финансова информация представена в лева и е закръглена до хиляда, освен когато е посочено друго.

Г) Използване на приблизителни оценки и преценки

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с изискванията на МСФО изисква от ръководството да извърши преценки и допускания, които влияят върху прилагането на счетоводните политики и отчетените

стойности на активите и пасивите, приходите и разходите.

Преценките и свързаните допускания се основават на исторически опит и други фактори, които са подходящи при тези обстоятелства, резултатите от които формират основа за преценки относно балансовата стойност на активите и пасивите, които не са очевидни от други източници. Действителните резултати могат да се различават от направените предварителни оценки.

Счетоводните преценки и основните допускания се преглеждат редовно. Корекция на счетоводните преценки се прави в годината на повторния преглед на преценките, ако корекцията се отнася за текущата година, или в годината на прегледа и в бъдещите години, ако повторния преглед касае текущата и бъдещите години. Преценките на Ръководството при прилагането на МСФО, които имат съществен ефект върху финансовите отчети и счетоводните преценки със съществен риск от корекция през следващ отчетен период се съдържат в следните пояснения:

- пояснение 4 – Оценяване по справедлива стойност;
- пояснение 5 – Управление на застрахователния риск;
- пояснение 6 – Основни допускания при изчисляването на техническите резерви.

3. Значими счетоводни политики

А) Класификация на договори

Договори, за които Дружеството поема съществен застрахователен риск от друга страна (застраховано лице) чрез компенсация на застрахованото лице или друг бенефициент, при специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице или бенефициента, се класифицират като застрахователни договори. Застрахователен е всеки риск, който не е финансов. Финансов риск е рискът свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените индекси: лихва, цена на ценната книга, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора. Застрахователните договори могат също да прехвърлят част от финансовия риск.

Б) Премии

(i) Премии по общо застраховане

Записани премии по общо застраховане са премиите по договорите за пряко застраховане, които са сключени през годината, независимо дали премиите се отнасят изцяло или частично към по-късен финансов период. Премиите се представят бруто от платимите комисиони на посредници. Приходът от записаните премии се признава в периода, в който е сключен застрахователният договор и е поет застрахователния риск, и се записва като брутен премиен приход в размер на премията за целия приложим застрахователен период. Застрахователният период представлява този период, за който е определен размера на застрахователната премия, който обикновено е не по-малко от една година.. Същите премии се записват в зависимост от начина на записване на подновените и нови линии бизнес. Премии се записват от датата, на която Дружеството започва да носи риск, през периода на застрахователното покритие, в зависимост от начина на отрязване на риска.

Отстъпените презастрахователни премии се признават за разход в съответствие с получените презастрахователни услуги.

(ii) Отписване на премии

Сторнирани премии по общо застраховане са премиите по договорите за пряко застраховане, за които има нарушение на общите условия, неразделна част от застрахователния договор или промяна в условията на договора. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици сключени през текущата година, намаляват брутният премиен приход на Дружеството.

Премиите отписани през текущата година отразяващи корекция на премиен приход начислен в предходни години се отрязват като разход на Дружеството и не намаляват текущия брутен премиен приход.

(iii) Текущи аквизиционни разходи

Текущи аквизиционни разходи представляват сумата на фактически извършените аквизиционни разходи,

приспаднати при изчислението на пренос-премийния резерв. Текущите аквизиционни разходи се признават в пълен размер като разход през отчетния период.

В) Признаване и оценка на договорите по застраховане

(i) Пренос-премийен резерв

Пренос-премийният резерв включва частта от премийния приход по договорите, действащи към края на отчетния период, намален с реалните аквизиционни разходи, таксите и отчисленията, отнасящи се за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на застрахователния договор.

Пренос-премийният резерв се изчислява по видове застраховки по метода на точната дата, като се отчита срока на застрахователните договори и вида на застрахователните премии (еднократни или разсрочени).

(ii) Резерви за неизтекли рискове

Резерв за неизтекли рискове се изчислява в случаите, при които очакваната стойност на претенциите и разходите, които се отнасят до неизтеклия срок на полици в сила към датата на отчета за финансовото състояние е по-голяма от пренос-премийния резерв на полиците след приспадането на отсрочените аквизиционни разходи.

(iii) Резерв за бонуси и отстъпки

Резервът за бонуси и отстъпки се образува за посрещане на задълженията за плащане на суми, предназначени за застраховащи, застраховани, осигурени и за трети ползващи се лица, под формата на бонуси и отстъпки, произтичащи от развитието на риска.

Разходите за заделения резерв за бонуси и отстъпки се признават текущо в отчета за печалбата или загубата в годината на отчитането на приходите по пряко застраховане, а освобождаването на заделените резерви се отчитат като приход през следващия отчетен период при изплащане на съответните суми.

Г) Претенции и резерв за предстоящи плащания

Претенции, възникнали от общо застраховане и резерв за предстоящи плащания

Обезщетения, възникнали по отношение на общо застраховане включват обезщетения и разходи за обработката им, които са възникнали през финансовата година заедно с движението в резерва за висящи претенции.

Резервът за висящи плащания включва резерви, които са формирани в резултат на оценката на Дружеството за крайния разход за уреждане на възникналите претенции, които са неплатени към датата на отчета за финансовото състояние, независимо дали са обявени или не, и свързаните вътрешни и външни разходи по обработка на претенции. Висящите плащания се оценяват като се преглеждат индивидуалните претенции и се начислява резерв за възникнали, но необявени претенции. Вземанията по презастрахователните договори се оценяват подобно на резерва за висящи плащания, и оценката на остатъчните и суброгирани вземания се оповестяват по отделно като активи. Презастрахователните и други възстановими вземания се оценяват по начин съответстващ на оценката на висящите плащания.

Ръководството смята, че брутният резерв за висящи плащания и съответния дял от резерва на презастрахователите са представени справедливо на база на наличната информация към момента на изготвяне на финансовите отчети. Методите и оценките, които се използват за изчисляване на резерва се преглеждат редовно.

Д) Презастраховане

В обичайната си дейност, Дружеството цедира застрахователен риск по основни видове застраховки на презастрахователите с цел да намали нетните загуби, чрез диверсификация на риска си. Презастрахователната дейност не отменя директното задължение на Дружеството към застрахованото лице.

Отстъпените премии и възстановените претенции се представят в отчета за печалбата или загубата и отчета за финансово състояние като брутна стойност.

Договори, при които се прехвърля съществен застрахователен риск се осчетоводяват като застрахователни договори. Възстановимите суми по тях се признават в същата година, в която е възникнало съответното обезщетение.

Презастрахователните активи включват салда, които са дължими от презастрахователните компании за цедираните застрахователни задължения. Възстановимите суми от презастрахователите се оценяват по начин, който следва методите за оценка на резерва за висящи или уредени претенции свързани с полици, по които застрахователният риск е прехвърлен към презастрахователя, и които са свързани с конкретен презастрахователен договор.

Презастрахователните активи включват предстоящи, за получаване към отчетната дата, вземания по презастрахователни операции, признати като приход на база дължимите през периода премии, обезщетения, участия в резултата и комисиони по силата на действащите презастрахователни договори. Възстановимата стойност на вземанията по презастрахователните договори се преглежда за обезценка към всяка балансова дата. Тези активи се обезценяват, ако съществуват обективни доказателства, в резултат на събитие настъпило след първоначалното му признаване, че Дружеството няма да може да възстанови всичките дължими суми, и че ефектът от събитието върху сумата, която Дружеството следва да получи от презастрахователя, може да бъде надеждно измерен.

Презастрахователните пасиви представляват предстоящи за плащане към отчетната дата задължения по презастрахователни операции, признати като разход на база дължимите през периода премии, обезщетения, участия в резултата и комисиони по силата на действащите презастрахователни договори.

Презастрахователните активи или пасиви се отписват, когато договорните права се погасят или изтекат или когато договорът бъде прехвърлен към трета страна.

Е) Аквизиционни разходи

Аквизиционни разходи – преките аквизиционни разходи включват разходите за комисиони за сключване или подновяване на застрахователни договори на посредници. Разходите за комисиони на агенти, брокери и други посредници се отчитат, когато са дължими въз основа на сключените застрахователни договори и отчетените премии.

Косвените аквизиционни разходи, като част от административните разходи включват разходи, свързани с реклама, обработка на предложения и др. документи, издаване на договори и включването им в портфейла. Аквизиционните разходи се признават като разход през отчетния период, в който са извършени. Текущите аквизиционните разходи се признават в пълен размер като разход през отчетния период.

Ж) Административни разходи

Включват разходи за материали и външни услуги, разходи за възнаграждение на персонала и разходи за амортизации на дълготрайни материални и нематериални активи, доколкото те не следва да бъдат представени като нетни разходи за комисиони, настъпили претенции и инвестиционни разходи.

З) Финансови приходи и финансови разходи

Приходите от инвестиции се признават съгласно принципа на начисляването и се представят нетно от свързаните с тях разходи. Финансови приходи и разходи от инвестиции включват приходи и разходи, свързани с търговия с ценни книжа и приходи от лихви на ценни книжа и депозити. Лихвени приходи или разходи се признават, използвайки метода на ефективния лихвен процент.

Приход от дивидент се признава в печалбата или загубата на датата, на която е установено правото на Дружеството да получи плащане.

Отчитане на разликите от промените в оценките – отчитането на разликите от преизчисляването по справедлива стойност се отчитат като текущ финансов разход или приход.

И) Сделки с чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Курсовите разлики, произтичащи от парични позиции, са разликите между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

Курсови разлики, възникващи от превалутутирането във функционалната валута се отчитат в отчета за

печалбата или загубата.

От 1997 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR).

Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

Й) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за годината включва текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби или загуби, с изключение на този, отнасящ се за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

(i) Текущ данък

Дружеството изчислява данък печалба в съответствие с действащото законодателство. Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила, или по същество въведени към отчетната дата, и всички корекции за данъчни задължения или вземания за предходни години.

(ii) Отсрочен данък

Отсрочените данъци се изчисляват чрез прилагане на балансовия метод върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато актива се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за печалбата или загубата.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи печалби, срещу които може да се оползотворят неизползаните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират, ако съществува правно основание текущите данъчни активи да се компенсират с текущи данъчни пасиви и те са свързани с начисляване на текущи данъци към една и съща данъчна администрация на данъчно задължените лица.

К) Машини, съоръжения и оборудване и Инвестиционни имоти

Машини, съоръжения и оборудване са представени по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация.

Първоначално признаване

Машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка. Дружеството е определило стойностен праг от 700.00 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третираат като текущ разход в момента на придобиването им.

Последваща оценка

Всички класове машини и съоръжения са представени на базата на историческа цена, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващи разходи

Последващи разходи, направени за подмяната на част от машини, съоръжения и оборудване, които са индивидуално счетоводно отразени, включително ремонт, се капитализират. Други последващи разходи се капитализират само в случаите, при които е вероятно Дружеството да получи в бъдеще икономически изгоди, свързани с актива. Всички останали разходи се отразяват в отчета за печалбата или загубата като текущ разход.

В случаите, при които машини, съоръжения и оборудване съдържат компоненти с различен полезен срок, съответно те се отчитат като индивидуални активи в различните групи на материалните дълготрайни активи.

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “машини, съоръжения и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други оперативни приходи” в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход.

Амортизация

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел пренасяне в разход стойността или оценката на дълготрайните активи за времето на очаквания срок на използване. По-долу е представен приетият полезен срок на използване на различните активи:

• Компютърно оборудване	2 години
• Оборудване	3 години
• Транспортни средства	4 години
• Стопански инвентар	7 години

Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти представляват земи и сгради, държани с цел доходи от наеми или капиталова печалба, или и двете, но не за продажба при обичайната дейност на дружеството, или за използване за предлагане на услуги или административни нужди. Инвестиционните имоти се признават първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване, Дружеството оценява инвестиционните имоти по справедлива стойност като всяка промяна се отразява като печалба или загуба в Отчета за всеобхватния доход.

Инвестиционните имоти се оценяват всяка година от един или повече независими външни оценители които имат подходяща призната професионална квалификация и опит в оценяването на имоти от такъв тип и местоположение, съгласно изискванията на чл.76 от Наредба 53/26.12.2016 г. Справедливата стойност трябва да отразява действителното състояние на инвестиционния имот и условията на пазара към края на отчетния период, а не към минала или бъдеща дата. Настоящата справедлива стойност се базира на пазарната стойност, която е сумата, за която имота би могъл да бъде разменен в деня на оценяване между желасщ купувач и желасщ продавач при сделка и реална продажба, при която всяка страна е била надеждно осведомена **Л) Нематериални активи**

Нематериалните активи са представени по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и загуби от обезценка.

Амортизация

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел пренасяне в разход стойността или оценката на дълготрайните активи за времето на очаквания срок на използване.

По-долу е представен приетият за Дружеството полезен срок на използване на различните активи:

• Лицензи	7 години
• Софтуер	2 години

Разходи, свързани с поддръжката на нематериалните активи се капитализират, само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в момента на тяхното възникване.

М) Финансови активи и финансови пасиви

Дружеството класифицира не-деривативните финансови активи в следните категории: финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата, финансови активи държани до падеж, заеми и вземания, и финансови активи на разположение за продажба.

Дружеството класифицира не-деривативните финансови пасиви като други финансови пасиви.

(i) Не-деривативни финансови активи и финансови пасиви – признаване и отписване

Дружеството първоначално признава заеми и вземания и издадени дългови ценни книжа на датата, на

която те са възникнали. Всички други финансови активи и финансови пасиви се признават първоначално на датата на търгуване.

Дружеството отписва финансов актив когато договорните права за паричните потоци от актива са погасени, или Дружеството прехвърли правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени, или нито прехвърля, нито задържа значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността и не запазва контрол над прехвърления актив. Всяко участие в такъв отписан финансов актив, което е създадено или задържано от Дружеството, се признава като отделен актив или пасив.

Дружеството отписва финансов пасив когато неговите договорни задължения са изпълнени, или са отменени, или са изтекли.

Финансови активи и финансови пасиви се компенсират и нетната им стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

(ii) Не-деривативни финансови активи – оценяване

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Един финансов актив се класифицира като отчитан по справедлива стойност в печалби и загуби ако е държан за търгуване или е определен като такъв при първоначално признаване. Пряко свързаните разходи по сделката се признават в печалбата или загубата при възникване. Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби, се оценяват по справедлива стойност и всички свързани промени, включително доходи от лихви или от дивиденди, се отчитат в печалбата или загубата.

Засми и вземания

Тези активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване те се оценяват по амортизирана стойност, по метода на ефективния лихвен процент. Последващо вземанията се отчитат по цена на придобиване намалени с разходи за обезценка. Разходите за обезценка на несъбираеми вземания се признават в отчета за печалбата или загубата.

Дружеството признава вземания във връзка с правото на регрес, а именно да възстанови извършено от него застрахователно плащане от застрахования или от трето лице, което е частично или изцяло отговорно за вредата.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват пари в брой и по разплащателни сметки в банки, както и депозити с договорен матуритет по-малко от три месеца. За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства включват парични средства в брой и разплащателни сметки и всички депозити, независимо от техния срок.

Финансови активи на разположение за продажба

Тези активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс пряко свързаните разходи по сделката. След първоначално признаване те се оценяват по справедлива стойност, като промените, различни от загуби за обезценка и валутни курсови разлики от дългови инструменти, се отчитат в отчета за всеобхватния доход и се представят в резерв за справедлива стойност. Когато такива активи се отписват, сумата, натрупана в резерва, се рекласифицира в печалбата или загубата.

(iii) Не-деривативни финансови пасиви – оценяване

Не-деривативни финансови пасиви се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване тези пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

(iv) Обезценка

Финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалби и загуби, се преглеждат към всяка отчетна дата, за да се прецени дали съществуват обективни доказателства за обезценка. Сумата на

обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансов актив. Сумата на обезценката се признава в отчета за печалбата или загубата. Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват. Всяко възстановяване на обезценка се признава в отчета за печалбата или загубата до размер, в който отчетната стойност на актива не надвишава неговата амортизирана стойност, която би била на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.

(v) Справедлива стойност на финансовите инструменти

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основния пазар за Дружеството или при липсата на такъв, на най-изгодния пазар, до който Дружеството има достъп към тази дата. Справедливата стойност на пасив отразява риска от неизпълнение на задължението.

Когато е възможно, Дружеството оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки борсовите цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако сделките за този актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да се осигурява непрекъсната ценова информация.

Ако няма борсова цена на активен пазар, Дружеството използва техники за оценяване, като максимално използва подходящи наблюдаеми входящи данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите. Избраната техника на оценяване обхваща всички фактори, които пазарните участници биха взели в предвид при ценообразуването на сделката.

Най-доброто доказателство за справедлива стойност на финансов инструмент обичайно е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на прехвърленото или получено възнаграждение. Ако Дружеството определи, че справедливата стойност при първоначално признаване се различава от цената на сделката и няма доказателство за справедливата стойност чрез борсова цена на сходен актив или пасив, нито тя се базира на техника на оценяване, която използва данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се оценява по справедлива стойност, коригирана да разсрочи разликата между справедлива стойност при първоначално признаване и цената на сделката. В последствие тази разлика се признава в печалби или загуби разсрочено на подходяща база за живота на инструмента но не по-късно от момента, когато оценката може изцяло да се подкрепи от наблюдаеми пазарни данни или сделката е приключена.

Ако актива или пасива, който се измерва по справедлива стойност има цена „купува“ и цена „продава“, тогава дружеството измерва активите и дългите позиции по цена „продава“, а пасивите и къси позиции по цена „купува“.

Справедливата стойност на депозит на виждане е не по-малка от сумата, дължима при поискване, дисконтирана от първоначалната дата на която депозита може да стане изискуем.

Дружеството признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е възникнала промяната.

Н) Провизии

Провизията се признава в отчета за финансовото състояние, когато Дружеството има правно или конструктивно задължение, в резултат на минали събития и е вероятно, че за погасяването му ще е необходим изходящ паричен поток. Ако ефектът е съществен, провизиите се определят чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци с дисконтов процент преди данъчно облагане, който отразява текущата пазарна оценка за стойността на парите във времето и специфичните рискове за съответния пасив.

О) Задължения по застраховане, презастраховане и други задължения

Задълженията по застраховане, презастраховане и други задължения се отчитат по амортизирана стойност.

П) Доходи на наети лица

(i) Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Дружество плаща вноски на

друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Задълженията на Дружеството за вноски в планове с дефинирани вноски включват вноските в държавни институции и в задължителни пенсионни фондове, управлявани от частни управляващи дружества, съгласно правните изисквания или индивидуален избор. Задълженията за превеждане на вноски по плановете с дефинирани вноски се признават като разходи, когато свързаните услуги се предоставят.

(ii) Планове с дефинирани доходи

Задължението на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява отделно за всеки план, като се прогнозира бъдещите доходи, които служителите са заработили в резултат на положен труд в текущия и предходни периоди и този доход се дисконтира.

Изчислението на задълженията за дефинирани доходи се извършва всяка година от квалифициран актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Дружеството определя нетния лихвен процент върху нетното задължение по план с дефинирани доходи като прилага дисконтовия процент, използван в началото на периода за дисконтиране на задължението до нетно задължение по планове с дефинирани доходи.

Дисконтовият процент представлява доходността на облигации, които имат кредитен рейтинг и падеж приблизителен до срока на задълженията на Дружеството, и които са деноминирани във валутата, в която се очаква доходите да бъдат платени.

Преоценките, възникващи от планове с дефинирани доходи, представляват актюерски печалби и загуби, които се признават в друг всеобхватен доход. Нетни разходи за лихви и други разходи, свързани с планове за дефинирани доходи, се признават в печалбата или загубата.

(iii) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

Р) Лизинг

Лизингов договор се класифицира като финансов, когато рисковете и изгодите, свързани със собствеността върху актива в значителна степен се прехвърлят върху наемателя. Всички останали договори се класифицират като оперативен лизинг.

Активите, придобити чрез финансов лизинг, се признават по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Съществуващото задължение към лизингодателя се представя в отчета за финансовото състояние на Дружеството като други задължения. След първоначалното признаване, активът се осчетоводява в съответствие със счетоводната политика, приложима за този актив.

Линговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за всеобхватния доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което потребителят използва изгодите на наетия актив.

4. Оценяване по справедлива стойност

Дружеството регулярно преглежда значителните ненаблюдаеми входящи данни и корекции на оценките. Ако информация от трети страни, като котировки от брокери или сходни услуги, се използва за оценка на справедливи стойности, тогава оценителският екип оценява получените доказателства от трети страни, за да се подкрепи заключението, че такива оценки отговарят на изискванията на МСФО, включително нивото в йерархията на справедливите стойности, в което такива оценки трябва да бъдат класифицирани.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви;
- Ниво 2: входящи данни различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива;
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка. Дружеството признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Таблиците по-долу представя йерархията на справедливите стойности на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021г.

31 декември 2022г.		Балансова стойност			Справедлива стойност			
в хил. лева	№	Държани за Търгуване	Заеми и вземания	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност								
ДЦК	19	4,290	-	4,290	-	4,290	-	4,290
Финансови активи		4,290	-	4,290	-	4,290	-	4,290
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност								
Вземания и други активи	21	-	6,423	6,423	-	-	-	-
Депозити в банки	18	-	6,222	6,222	-	-	-	-
Пари и парични еквиваленти	20	-	319	319	-	-	-	-
		-	12,964	12,964	-	-	-	-
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност								
Търговски и други задължения	23	2,294	-	2,294	-	-	-	-
		2,294	-	2,294	-	-	-	-

31 декември 2021 г.		Балансова стойност			Справедлива стойност			
в хил. лева	№	Държани за търгуване	Заеми и вземания	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност								
Български ДЦК	19	4,768	-	4,768	-	4,768	-	4,768
Финансови активи		4,768	-	4,768	-	4,768	-	4,768
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност								
Вземания и други активи	21	-	5,736	5,736	-	-	-	-
Депозити в банки	18	-	6,870	6,870	-	-	-	-
Пари и парични еквиваленти	20	-	108	108	-	-	-	-
		-	12,714	12,714	-	-	-	-
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност								
Търговски и други задължения	23	-	2,343	2,343	-	-	-	-
		-	2,343	2,343	-	-	-	-

Финансовите активи от Ниво 2 са оценявани чрез използване на оценителска техника, базирана на предположения, които се подкрепят от цени на подлежащи на наблюдение текущи пазарни сделки. Възможни са обаче и ситуации, при които е налице малка, ако изобщо има такава, пазарна дейност за актива към датата на оценката. Съответно неподлежащите на наблюдение входящи данни отразяват собствените предположения на дружеството относно предположенията, които участниците на пазара биха използвали при ценообразуването на актива. Тези входящи данни се разработват въз основа на най-добрата информация, която е на негово разположение, което може да включва и собствени данни на дружеството.

5. Управление на застрахователния риск

а) Общи положения при управление на застрахователния риск

Основната застрахователна дейност, извършвана от Дружеството е свързана с поемането на определени рискове.

Ключови рискове, свързани със застрахователните продукти са подписвачески риск, риск от конкуренция и риска от претенции. Дружеството може да бъде изложено също така и на риска от нечестни действия от страна на държателите на полици.

Подписваческият риск е рискът, Дружеството да не начислява премии съответстващи на различните обекти, които застрахова. Рискът по дадена полица ще варира според много фактори като местоположение, мерки за сигурност, срок на владение на имуществото и пр. Текущата агрегирана позиция се контролира по време на подписването на даден риск. Изготвят се тримесечни отчети, които показват ключовите концентрации. Дружеството използва определен брой инструменти за моделиране, за да контролира концентрацията. Регулярно се измерва ефективността на презастрахователната програма и нетната рискова експозиция на Дружеството.

Дружеството управлява застрахователния си риск чрез ограничения на застрахователните лимити, процедури за одобряване на трансакции, които включват нови продукти или които надвишават определените лимити, методи за ценообразуване и централизирано управление на презастраховането.

Дружеството използва различни методи за оценка и контрол на застрахователните рискове както по отношение на индивидуалните видове застраховани рискове, така и по отношение на общите рискове.

Теорията на вероятността се прилага при ценообразуването и провизирането на портфейла от застрахователни полици. Основният риск се състои в това, честотата и размера на претенциите да бъдат по-големи от очакваните.

Застрахователните събития са произволни по своята природа и действителният брой и мащаб на събитията през всяка една година може да варира от очакваните, изчислени чрез обичайните статистически техники.

б) Стратегия по сключване на полиците

През 2022 година Дружеството осъществява подписваческата си дейност основно чрез администриране в Централно управление.

През втората половина на 2021г., стартира постепенното изграждане на клонова мрежа в страната. Открити са представителни офиси в гр. Пловдив, гр. Петрич и гр. Бургас.

През предходните периоди, подписваческата стратегия на Дружеството има за цел постигането на разнообразие от застрахователни продукти, за да се осигури балансиран портфейл и се основава на голям портфейл от сходни рискове няколко години подред и като такъв, се очаква това да намали променливостта на резултата.

Подписваческата стратегия е представена в годишния бизнес-план, който включва подписваческите линии бизнес, по които Дружеството сключва застраховки. Тази стратегия се прилага от отделните лица подписвачи посредством подробни инструкции за подписваческата дейност, които включват лимити които всеки подписвач трябва да спазва според размера на бизнеса, класа бизнес, територията и отрасъла, за да постигне приемливо ниво на риска в рамките на портфейла. Договорите по общо застраховане могат да бъдат краткосрочни, абонаментни и годишни. Подписвачите имат правото да откажат подновяване или

да променят условията на договора при подновяването му.

в) Презастрахователна стратегия

Целта на презастрахователната политика на „ЗК България Иншурънс“ АД е да се осигури оптимално презастрахователно покритие на поетите рискове по всеки от видовете бизнес. Презастрахователната политика се основава изцяло на стриктното спазване на основните принципи и правила за осигуряване на качествено презастрахователно покритие на поетите рискове и надеждно пласиране на презастрахователните договори. Пласирането на презастрахователните договори се осъществява при спазване на изискванията за минимален рейтинг на презастрахователите по „Стандарт&Пуърс” – „А” за краткосрочен бизнес и „А+” – за дългосрочен бизнес. При сключване на отделни застрахователни договори по специални условия и със специфични клаузи, с разширение на покритието и с рискове, изключени от стандартните покрития, Дружеството извършва всички необходими и достатъчни действия и процедури за търсене на адекватно пласиране на риска чрез факултативни презастрахователни договори.

През 2022 година са подписани презастрахователни договори, както следва:

Клас бизнес	Тип договор	Самозадържане	Лимит	Брокер	Презастраховател
Имуществο	Ексселосов	EUR 300,000	EUR 10,000,000	Synergy RI Services a.s.	Hannover Ruck SE - 60% VIG Re - 40%
Злополука, Злополука и заболяване, Помощ при пътуване	Ексселосов	EUR 10,000	EUR 500,000	AON Central & Eastern Europe a.s.	Hannover Ruck SE - 50% VIG Re - 50%
Международни здравни застраховки	Пропорционален	50% от риска	Няма	Няма	AXA PPP healthcare limited
Договор за допълнително покритие към злополука и заболяване	Фронтинг	Няма	Няма	Няма	AXA ICAS Ltd. – 100%
Договор за покритие към имущество и каско	Квотен	50%	Няма	AON Central	Swiss Re – 50%

Кредитният рейтинг на презастрахователите е инвестиционен, както следва:

Презастраховател	Рейтинг по S&P
Hannover Ruck SE	AA-
VIG Reinsurance Co	A+
AXA Insurance Co.	AA-
AXA PPP healthcare limited	AA-
Swiss Re	AA-

Комисионното възнаграждение се определя конкретно за всяка застраховка, като варира в зависимост от вида на бизнеса, наличието на посредник, подновяване или първогодишна полица и др.

Постоянно се разработват и внедряват нови услуги и приложения, целящи облекчаване на процедурите по уведомяване на застрахователя за настъпило застрахователно събитие и последващите взаимоотношения между клиентите и Дружеството.

Извършва се стриктна селекция на риска чрез функциониращата централизирана онлайн система за издаване и съхраняване на информацията за сключените застрахователни договори.

6. Основни допускания при изчисляването на техническите резерви

а) Процес за определяне на основните допускания

Процесът за определяне на допусканията е предназначен за изчисляване на неутралните приблизителни оценки на най-вероятния или очакван изход от застрахователните събития. Източниците на информация, които се използват за допусканията са вътрешно изготвени като се използват задълбочени проучвания, които се провеждат годишно. Допусканията се проверяват, за да се постигне съответствие с наблюдаваните пазарни цени или друга публикувана информация. За допусканията се използва най-вече информацията от текущите трендове и в случаите, при които има недостатъчна информация за изготвянето на надеждна оценка на развитието на претенциите се правят по-предпазливи допускания.

Всяка предявена претенция се преглежда по отношение на обстоятелствата по обезщетенията, наличната информация от специалистите по ликвидация и исторически доказателства за размера на подобни претенции. Оценка на претенциите се преглеждат редовно и се актуализират при наличие на нова информация. Резервите се начисляват на база на наличната текуща информация. Трудностите при определяне на резервите се различават при различните класове бизнес в зависимост от застрахователните договори, комплексността на обезщетенията, обемът и значимостта на обезщетенията.

Използваните основни методи за изчисляване на застрахователните резерви не са променени спрямо предходни периоди и са базирани върху показатели за очаквана претенция, както и върху преценката на Дружеството за претенции по класове бизнес.

Основният метод или комбинацията от методи, които се използват се различават по годината на възникване на застрахователното обезщетение, класът бизнес и наблюдаваното историческо развитие на щетимостта.

Направените предположения относно квотите на щетимостта в бъдеще са базирани върху историческа информация за щетимостта и очакваното бъдещо развитие на портфейла за различните видове застраховки. Има причини, поради които да не се използва историческата информация, което от своя страна се отразява върху модифицирането на методите. Такива причини могат да бъдат:

- Промени в бизнес процесите, които имат влияние върху развитието и записването на възникналите и платените обезщетения;
- Икономически, юридически, политически и социални трендове (резултиращи в различни от очакваните нива на инфлация);
- Промени в структурата на бизнеса;
- Случайни флукуации, вкл. влиянието на съществени загуби.

Резервът за възникнали, но непредявени претенции е първоначално изчислен брутно и след това се прави отделна калкулация за оценката на дела на презастрахователите в резервите. Дружеството покрива застрахователните рискове чрез експрес лос застрахователна програма за малък брой съществени претенции, които да бъдат покрити от презастрахователя. Методът използван от Дружеството се базира на исторически данни, брутен очакван размер на резерва за възникнали, но непредявени претенции и данни за презастрахователната програма, за да се определи размера на вземанията от презастрахователите.

б) Основни допускания

Допусканията, които имат най-съществен ефект при оценката на застрахователните резерви са очакваните квоти на щетимост за последните периоди на възникване на претенциите за отделните видове застраховки. Тези показатели се използват за оценка на резерва за възникнали, но непредявени претенции и резерва за неизтекли рискове.

Реалните бъдещи резултати могат да се различават от направените допускания. Ръководството на Дружеството прави преглед на прилагани допускания, за да се осигури, че те отразяват пълно и подходящо наличната информация.

Както е оповестено в пояснение 22.2, сумата на brutните резерви за висящи плащания и възникнали, но непредявени претенции към края на 2022 година е 6,131 хил. лв. (31 декември 2021 г.: 2,521 хил. лв.).

Резервът за възникналите, но непредявени претенции по застраховка „Заболяване“ представлява 66,45% от общия размер на образувания към края на 2022 г., резерв.(31 декември 2021 г.: 59,84%)

в) Тест за адекватност на резервите

Тестът за адекватност на резервите е ограничен до неизтеклата част на активния портфейл от застраховки и представлява сравнение на спечелената премия с реализираната щетимост към края на отчетния период за последния три-годишен период. Към 31 декември 2022 г. и 2021 г. няма линии бизнес, по които настъпилата нетна щетимост да е по-висока от спечелената премия, поради което не е направено натоварване на неспечелената премия със съответния процент.

7. Управление на финансовия риск

Въведение и общ преглед

Дружеството е изложено на следните видове риск при операциите си с финансови инструменти:

- Кредитен риск
- Лихвен риск
- Валутен риск
- Ликвиден риск
- Операционен риск

Това пояснение дава информация за експозициите на Дружеството към всеки от горепосочените рискове, целите, политики и процеси за измерване и управление на риска, както и управление на капитала.

Работната група по управление на риска като помощен управленски орган към Управителния съвет носи отговорност за изготвянето и прилагането на общите положения за управление на риска на Дружеството.

Политиките за управление на риска на Дружеството включват анализ на рисковете, определяне на подходящи лимити за управление на финансовия риск, както и описание на контролни процедури, които намаляват влиянието на финансовия риск върху дейността на Дружеството. Политиките и системите за управление на риска се преглеждат периодично, за да се отразят промените в пазарните условия. Дружеството има за цел да развие подходяща контролна среда посредством подходящи обучения, прилагане на професионални стандарти на управление на риска и адекватни контролни процедури.

Специализираната служба за вътрешен контрол извършва проверки за съответствие с политиките за управление на риска на Дружеството.

Към 31 декември финансовите активи и пасиви включват:

	31 декември 2022 BGN '000	31 декември 2021 BGN '000
Финансови активи		
Парични средства и парични еквиваленти	319	108
Депозити в банки	6,222	6,870
ДЦК, държани за търгуване	4,290	4,768
Търговски вземания	6,423	5,736
Общо финансови активи	17,254	17,482
Финансови пасиви		
Търговски задължения	2,294	2,343
Общо финансови пасиви	2,294	2,343
Нетен ликвиден дисбаланс	14,960	15,139

а) Кредитен риск

Ръководството на Дружеството прилага политика на текущо наблюдение и управление на кредитния риск. Оценката на кредити се прави за големи клиенти, брокери и презастрахователи. Дружеството не изисква допълнителни гаранции за финансови активи.

Инвестициите са разрешени само в ликвидни държавни и общински ценни книжа, а по отношение на облигациите и търговските книжа – само с гарант, който има кредитен рейтинг равен или по-добър от този на Дружеството. При определяне на висок кредитен рейтинг ръководството не очаква, който и да е от гарантите да не е в състояние да уреди своите задължения.

Вземанията са формирани основно от застрахователна дейност. Вземанията се контролират, като се следват установената политика и процедурите, приети от Ръководството. Ежедневно се прави преглед на откритите позиции по дружества и индивидуални суми към тях, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ. Текущо се прави преглед на размера на обезпеченията и съответствието им с вземанията от дружествата, както и наличието на застрахователно покритие в полза на Дружеството.

Паричните, включително разплащателни операции, са ограничени до банки с добра репутация и ликвидност.

Общата експозиция на Дружеството на кредитен риск е, както следва:

	31.12.2022 BGN '000	Относителен дял	31.12.2021 BGN '000	Относителен дял
Финансови активи и инвестиции				
ДЦК, държани за търгуване	4,290	24.86%	4,768	27,27%
Депозити в банки	6,222	36.06%	6,870	39,30%
Търговски и други вземания	6,423	37.23%	5,736	32,82%
Пари и парични еквиваленти	319	1.85%	108	0,61%
Общо:	17,254	100%	17,482	100%

Таблицата по долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги от „Фич“, там където тези рейтинги са приложими:

Вид инвестиция и рейтинг	Кредитен рейтинг	31.12.2022 BGN '000	31.12.2021 BGN '000
ДЦК (Република България)	BBB	1,948	1,162
ДЦК (Република Словения)	AA-	1,221	1,890
ДЦК (Република Полша)	A	848	1,191

ДКЦ (Република Финландия)	AA+	273	525
Депозити в банки /ИНВЕСТБАНК	B+	727	1,175
Депозити в Булбанк	BB+	3,095	3,295
Депозити в ОББ	A-	2,400	2,400

б) Лихвен риск

Управлението на риска от промяна на лихвения процент се базира на структурирането на инвестиционния портфейл така, че да бъде постигнато хеджиране между активите, чиито пазарни цени са обратно пропорционални на колебанията на лихвения процент и активите, чиито пазарни цени следват тренда на промяна на лихвения процент.

Дружеството не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което не е изложено на лихвен риск. Държавните ценни книжа, притежавани от Дружеството са с фиксиран доход. Лихвеният риск се наблюдава и управлява чрез съставяне на анализ на чувствителността.

31 декември 2022г.	Фиксиран	Безлихвени	Общо
	лихвен процент		
	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Парични средства и еквиваленти	-	319	319
Депозити в банки		6,222	6,222
ДЦК, държани за търгуване	4,290	-	4,290
Търговски вземания	-	6,423	6,423
Финансови активи	4,290	12,964	17,254
Задължения по пряко застраховане и други задължения	-	2,294	2,294

31 декември 2021г.	Фиксиран	Безлихвени	Общо
	лихвен процент		
	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Парични средства и еквиваленти		108	108
Депозити в банки	1,175	5,695	6,870
ДЦК, държани за търгуване	4,768	-	4,768
Търговски вземания	-	5,736	5,736
Финансови активи	5,943	11,539	17,482
Задължения по пряко застраховане и други задължения	-	2,343	2,343

в) Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск чрез разплащанията в чуждестранна валута. Дружеството няма инвестиции в чужбина.

В резултат от въвеждането на валутния борд в България, българската валута е обвързана с еврото. Тъй като валутата използвана във финансовите отчети е българският лев, резултатите отразени в тях се влияят от промените на обменния курс между валутите извън еврозоната и лева.

В резултат от експозициите на Дружеството в чужда валута възникват загуби и печалби от чуждестранна валута, които са отразени в отчета за печалбата или загубата.

Управлението на валутния риск се провежда чрез спазването на политиката за икономическо хеджиране между финансовите активи и финансовите задължения, деноминирани в чуждестранни валути различни от евро.

31 декември 2022г.	Лева	Евро	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Активи			
Депозити във финансови институции	5,495	727	6,222
ДЦК, държани за търгуване	-	4,290	4,290
Търговски вземания	6,423	-	6,423
Парични средства и парични еквиваленти	319	-	319
Общо активи	12,237	5,017	17,254
Пасиви			
Задължения по пряко застраховане и други задължения	2,294	-	2,294
Общо пасиви	2,294	-	2,294

31 декември 2021г.	Лева	Евро	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Активи			
Депозити във финансови институции	5,695	1,175	6,870
ДЦК, държани за търгуване	-	4,768	4,768
Търговски вземания	5,736	-	5,736
Парични средства и парични еквиваленти	94	14	108
Общо активи	11,525	5,957	17,482
Пасиви			
Задължения по пряко застраховане и други задължения	2,343	-	2,343
Общо пасиви	2,343	-	2,343

г) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Дружеството няма да е в състояние да изпълни своите финансови задължения, когато те станат изискуеми. Дружеството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби. При управление на ликвидния риск Дружеството наблюдава риска от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

Дружеството анализира ликвидния риск на база на историческите входящи и изходящи парични потоци. За оперативно управление на ликвидния риск, Дружеството изготвя ежедневно прогноза на паричните потоци свързани с дейността му.

31 декември 2022 г.	до 1 м.	1-6 м.	6-12 м.	1-3 г.
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи				
Депозити в банки	-	6,222	-	-
ДЦК, държани за търгуване	-	991	-	3,299
Търговски вземания	2,118	2,583	1,507	215
Парични средства и еквиваленти	319	-	-	-
	2,437	9,796	1,507	3,514
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	1,314	588	343	49
	1,314	588	343	49

31 декември 2021 г.	до 1 м. BGN '000	1-6 м. BGN '000	6-12 м. BGN '000	1-3 г. BGN '000
Финансови активи				
Депозити в банки	-	6,870	-	-
ДЦК, държани за търгуване	-	-	-	4768
Търговски вземания	1,182	2,709	1,833	12
Парични средства и еквиваленти	108			
	1,290	9,579	1,833	4,780
Финансови пасиви				
Търговски и други задължения	740	751	680	172
	740	751	680	172

д) Съответствие между активите и пасивите

Дружеството активно управлява активите си като използва подход, който балансира качество, диверсификация, съответствие между активите и пасивите, ликвидност и възвръщаемост на инвестициите. Целта на инвестиционния процес е да оптимизира инвестиционния доход, коригиран с риска, като гарантира, че активите и пасивите се управляват на база на паричния поток и техния матуритет. Дружеството преглежда и одобрява целевите портфейли на периодична база, като полага инвестиционните ограничения и лимити и осигурява надзор върху процеса по управление на активите и пасивите. Отчет за съответствие на инвестициите срещу нетните застрахователни резерви се изготвя и представя на тримесечие на Комисията за финансов надзор, в който се докладва вида и обема на отделните видове инвестиции, които могат да служат като обезпечение на застрахователни резерви.

е) Операционен риск

Операционен риск е рискът от преки или непреки загуби в следствие на различни причини, свързани с процесите в Дружеството, персонала, информационните технологии и инфраструктурата, както и в следствие на външни фактори, различни от пазарен и ликвиден риск, като например рисковете, възникващи от правните и регулаторни изисквания и общоприети стандарти за корпоративно поведение. Операционните рискове възникват от всички операции на Дружеството.

Целта на Дружеството е да управлява операционния риск така, че да постигне баланс между избягването на финансови загуби и репутационен риск на Дружеството и ефективното управление на разходите.

ж) Управление на капитала

Политиката на Управителния Съвет на Дружеството е да се поддържа капиталова база така, че да се оправдава доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло и във всеки един момент да има достатъчно собствени средства за покриване границата на платежоспособност на Дружеството. Елементите на капитала на Дружеството са акционерен капитал, състоящ се от обикновени акции с право на глас, които са изцяло платени. Управителният съвет следи границата на платежоспособност на Дружеството и наличието на достатъчно капитал за нейното покритие.

Дружеството има стриктна политика относно инвестициите на паричните си средства. Собствените средства се инвестират предимно в нискорискови държавни ценни книжа и банкови депозити. Това допринася за реализирането на един постоянен и нискорисков доход от инвестиции.

Към 31 декември 2022 г. и 2021 г. капиталовите средства на Дружеството са в размер съответно на 7,502 хил. лв. и 10,169 хил. лв.

8. Записани брутни премии

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Заболяване	12,055	11,558
Пожар и природни бедствия и претенции на имущество	3,125	2,309
Злополука	942	684
Застраховка каско	717	961
Помощ при пътуване	759	314
Застраховка „Разни фин.загуби „	139	86
Товари по време на превоз	1	2
Застраховка на плавателни съдове	-	-
Общо записани брутни премии	17,738	15,914
Промяна в брутният размер на пренос-премийния резерв нетно от аквизиционни разходи	(1,016)	(516)
Брутни спечелени премии	16,722	15,398
Отстъпени премии на презастраховател	(1,377)	(593)
Дял на презастрахователите в промяната на пренос-премийния резерв	1	16
Нетни спечелени премии	15,346	14,821

Анализ по групи застраховки

В таблиците по-долу е представен анализ на техническия резултат по групи застраховки. Техническият резултат включва данни по групите застраховки отнасящи се за текущия период. В техническия резултат се отразяват корекции на премии, обезщетения, комисиони и аквизиционни разходи от предходни периоди.

Технически резултат към 31 декември 2022г. (в хил. лв.)

Вид застраховка	Брутен премиен приход	Отстъпени премии	Изплатени обезщетения, нетно от регреси	Фактически разходи - общо, без разходи за уреждане на претенции	Нетно измене-ние на резерви-те	Нетен технически резултат
Злополука	942	(102)	(208)	(545)	38	161
Заболяване	12,055	(190)	(7,474)	(4,579)	(700)	(1,369)
Пожар и природни бедствия и претенции на имущество	3,125	(704)	(455)	(1,725)	(2,636)	(445)
Помощ при пътуване	759	(70)	(47)	(521)	(9)	(26)
Застраховка „Разни фин.загуби „	139	-	(29)	(62)	(140)	(122)
Застраховка на плавателни съдове	-	-	-	-	-	-
Товари по време на превоз	1	-	-	-	-	1
Застраховка каско	717	(311)	(351)	(377)	(161)	96
Общо	17,738	(1,377)	(8,564)	(7,809)	(3,610)	(1,704)

Технически резултат към 31 декември 2021 г. (в хил. лв.)

Вид застраховка	Брутен премиен приход	Отстъпени премии	Изплатени обезщетения, нетно от регреси	Фактически разходи - общо, без разходи за уреждане на претенции	Нетно измене-ние на резерви-те	Нетен технически резултат
Злополука	684	(93)	(318)	(417)	8	(85)
Заболяване	11,558	(204)	(6,580)	(4,341)	(31)	713
Пожар и природни бедствия и претенции на имущество	2,309	(272)	(820)	(1,200)	(933)	320
Помощ при пътуване каска	314	(24)	(83)	(203)	4	(18)
Застраховка „Разни фин.загуби „	961	-	(47)	(453)	86	6
Застраховка на плавателни съдове	86	-	(3)	(27)	4	22
Товари по време на превоз	-	-	-	-	-	-
Товари по време на превоз	2	-	-	-	-	1
Общо	15,914	(593)	(7,851)	(6,641)	(862)	959

9.1 Нетни финансови приходи/(разходи)

в хиляди лева

Приходи/(разходи) от лихви, нетно

	2022	2021
- Депозити, разплащателни сметки други финансови инструменти	(33)	(23)
- Приходи/(разходи) от преценка на финансови активи отчитани по справедлива стойност	(1,405)	(354)
- Приходи/(разходи) от преценка на инвестиционни имоти	683	-
Нетни финансови приходи/(разходи)	(755)	(377)

9.2 Други оперативни приходи

в хиляди лева

	2022	2021
Освободена провизия	38	870
Други приходи	610	162
Общо други оперативни приходи	648	1,032

10. Настъпили претенции, нетни от презастраховане

в хиляди лева

	2022	2021
Общ размер на изплатените претенции	(8,619)	(7,936)
Приходи от регреси	55	85
Приходи от презастраховател	393	101
Изплатени обезщетения и разходи за ликвидация на обезщетенията	(8,171)	(7,750)
Увеличение на резерв за висящи плащания и възникнали, но необявени претенции	2,293	862
Промяна в дела на презастрахователите в резерва за висящи плащания	(3,610)	(402)
Настъпили претенции	(9,488)	(7,290)
Общо настъпили претенции, нетни от презастраховане	(9,488)	(7,290)

11. Аквизиционни разходи

<i>в хиляди лева</i>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Начислени комисиони	(2,922)	(2,214)
Разходи за реклама	(60)	(97)
Възнаграждения	(1,045)	(1,235)
Други косвени разходи	(719)	(581)
Общо аквизиционни разходи	<u>(4,746)</u>	<u>(4,127)</u>

11.1 Разходи за възнаграждения на наетия персонал, разпределени в аквизиционни разходи

<i>в хиляди лева</i>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Разходи за възнаграждения на наетия персонал	(567)	(688)
Управленски персонал	(478)	(547)
Общо:	<u>(1,045)</u>	<u>(1,235)</u>

12. Административни разходи

<i>в хиляди лева</i>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Разходи за материали	(63)	(135)
Разходи за външни услуги	(1,023)	(598)
Разходи за амортизация	(199)	(123)
Възнаграждения на персонала	(1,326)	(1,272)
Други разходи	(452)	(387)
Общо административни разходи	<u>(3,063)</u>	<u>(2,515)</u>

Общият брой на служителите на трудов догово и договор за управление и контрол на Дружеството към 31 декември 2022 г. е 74 души (31 декември 2021 г.: 78 души).

13. Други оперативни разходи

<i>в хиляди лева</i>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Върнати премии и отписани вземания по предсрочно прекратени договори	(467)	(880)
Начислена обезценка на просрочени вземания	(198)	(146)
Разходи за участие в резултат	(4)	(2)
Общо други оперативни разходи	<u>(669)</u>	<u>(1,028)</u>

14. Данъци

<i>в хиляди лева</i>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Текущи данъци	-	69
Отсрочени данъци	-	-
Общо разходи за данъци	<u>-</u>	<u>69</u>

Отсрочените данъчни активи/пасиви са изчислени на базата на временните разлики между данъчната основа и отчетната стойност на активите и пасивите, като е приложена ефективната данъчна ставка в размер на 10%.

15. Машини, съоръжения и оборудване

	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Общо
<i>в хиляди лева</i>				
Отчетна стойност:				
Салдо към 1 януари 2022 г.	185	198	126	509
Придобивания	16	-	-	16
Отписани	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	201	198	126	525
Амортизация:				
Салдо към 1 януари 2022 г.	(134)	(185)	(42)	(361)
Амортизация за годината	(37)	(9)	(13)	(59)
Амортизация за отписани	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	(171)	(194)	(55)	(420)
Нетна балансова стойност				
Към 01 януари 2022	51	13	84	148
Към 31 декември 2022	30	4	71	105
	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Общо
<i>в хиляди лева</i>				
Отчетна стойност:				
Салдо към 1 януари 2021 г.	121	198	39	358
Придобивания	64	-	89	153
Отписани	-	-	(2)	(2)
Салдо към 31 декември 2021 г.	185	198	126	509
Амортизация:				
Салдо към 1 януари 2021 г.	(103)	(146)	(36)	(285)
Амортизация за годината	(31)	(39)	(8)	(78)
Амортизация за отписани	-	-	2	2
Салдо към 31 декември 2021 г.	(134)	(185)	(42)	(361)
Нетна балансова стойност				
Към 01 януари 2021	18	52	3	73
Към 31 декември 2021	51	13	84	148

15.1 Земя и сгради	Земя	Сгради	Общо
<i>в хиляди лева</i>			
Отчетна стойност:			
Салдо към 1 януари 2022 г.	17	2,001	2,018
Придобивания	-	-	-
Отписани	-	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	17	2,001	2,018
Амортизация:			
Салдо към 1 януари 2022 г.	-	(33)	(33)
Амортизация за годината	-	(80)	(80)
Амортизация за отписани	-	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	-	(113)	(113)
Нетна балансова стойност			
Към 01 януари 2022	17	1,968	1,985
Към 31 декември 2022	17	1,888	1,905

Земя и сгради	Земя	Сгради	Общо
Отчетна стойност:			
Салдо към 1 януари 2021 г.	-	-	-
Придобивания	17	2,001	2,018
Отписани	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	17	2,001	2,018
Амортизация:			
Салдо към 1 януари 2021 г.	-	-	-
Амортизация за годината	-	(33)	(33)
Амортизация за отписани	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	-	(33)	(33)
Нетна балансова стойност			
Към 01 януари 2021	-	-	-
Към 31 декември 2021	17	1,968	1,985

Дружеството няма активи, които да са обременени с тежести или да служат като залози в полза на кредитори.

Към 31 декември 2022 г. Дружеството е направило преглед на машините и оборудване си, в резултат на който по приблизителна оценка е преценило, че не са налице индикации за обезценка.

15.2 Разходи за придобиване на материални активи

	<u>Земя</u>	<u>Сгради</u>	<u>Общо</u>
Отчетна стойност:			
Салдо към 1 януари 2022 г.	-	1,029	1,029
Придобивания	-	2	2
Заведени като инвестиционни имоти	-	(1,029)	(1,029)
Салдо към 31 декември 2022 г.	<u>-</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
Нетна балансова стойност			
Към 01 януари 2022	<u>-</u>	<u>1,029</u>	<u>1,029</u>
Към 31 декември 2022	<u>-</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
	<u>Земя</u>	<u>Сгради</u>	<u>Общо</u>
Отчетна стойност:			
Салдо към 1 януари 2021 г.	17	3,056	3,073
Гаранции		(26)	(26)
Заведени в активи от 207	(17)	(2,001)	(2,018)
Салдо към 31 декември 2021 г.	<u>-</u>	<u>1,029</u>	<u>1,029</u>
Нетна балансова стойност			
Към 01 януари 2021	<u>17</u>	<u>3,056</u>	<u>3,073</u>
Към 31 декември 2021	<u>-</u>	<u>1,029</u>	<u>1,029</u>

16. Нематериални активи

в хиляди лева

	<u>Софтуер</u>	<u>Други</u>	<u>Общо</u>
Отчетна стойност:			
Салдо към 1 януари 2022 г.	720	-	720
Придобивания	64	-	64
Отписани	-	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	<u>784</u>	<u>-</u>	<u>784</u>
Амортизация:			
Салдо към 1 януари 2022 г.	(525)		(525)
Амортизация за годината	(145)		(145)
Амортизация за отписани			-
Салдо към 31 декември 2022 г.	<u>(670)</u>	<u>-</u>	<u>(670)</u>
Нетна балансова стойност			
Към 01 януари 2022	<u>195</u>	<u>-</u>	<u>195</u>
Към 31 декември 2022	<u>114</u>	<u>-</u>	<u>114</u>

Отчетна стойност:

Салдо към 1 януари 2021 г.	474	-	474
Придобивания	246	-	246
Отписани	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	<u>720</u>	<u>-</u>	<u>720</u>

Амортизация:

Салдо към 1 януари 2021 г.	(451)	-	(451)
Амортизация за годината	(74)	-	(74)
Амортизация за отписани	-	-	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	<u>(525)</u>	<u>-</u>	<u>(525)</u>

Нетна балансова стойност

Към 01 януари 2021	23	-	23
Към 31 декември 2021	<u>195</u>	<u>-</u>	<u>195</u>

Към 31.12.2022 г. Дружеството е направило преглед на нематериалните си активи, в резултат, на който по приблизителна оценка е преценило, че не са налице индикации за обезценка.

17. Инвестиционни имоти

в хиляди лева

Отчетна стойност:

	<u>Общо</u>
Салдо към 1 януари 2022 г.	-
Заведени като инвестиционни имоти	1,029
Ефект от продажба	46
Продажба	(666)
Преоценка	637
Салдо към 31 декември 2022 г.	<u>1,046</u>

18. Депозити в банки

в хиляди лева

	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Депозити със срок до 3 месеца	6,222	6,870
Общо:	<u>6,222</u>	<u>6,870</u>

Депозитите са в следните валути

в хиляди лева

	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Краткосрочни банкови депозити до 3 месеца		
-български лева	5,495	5,695
-евро	727	1,175
Общо:	<u>6,222</u>	<u>6,870</u>

Депозитите са в следните банки:

	31 декември 2022 г.	31 декември 2021г.
<i>в хиляди лева</i>		
УниКредит Булбанк АД	3,095	3,295
ОББ АД	2,400	2,400
Инвестбанк АД	727	1,175
	<u>6,222</u>	<u>6,870</u>

19. Финансови активи

Към 31 декември финансовите активи включват:

<i>в хиляди лева</i>	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Държавни ценни книжа	4,290	4,768
	4,290	4,768

Държавните ценни книжа включват следните емисии:

Код на емисията /ISIN/	Номинал	Справедлива стойност към 31 декември 2022	Справедлива стойност към 31 декември 2021	Лихва	Дата на падежа
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	%	
FI4000480488	300	273	525	0.125	15.4.2052
XS1382696398	500	957	1,162	3	21.3.2028
SI0002103990	500	797	1,028	0,875	15.7.2030
SI0002104048	500	424	862	0.4875	20.10.2050
XS1346201889	500	848	1,191	2.375	18.1.2036
XS1382693452	500	991	0	1.875	21.3.2023
Общо:	2,800	4,290	4,768		

20. Парични средства и парични еквиваленти

<i>в хиляди лева</i>	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Парични средства в брой	2	3
Парични еквиваленти	34	2
Разплащателни сметки	283	103
Пари и парични еквиваленти	319	108

Равнение на паричните средства в отчета за финансовото състояние и отчета за паричния поток:

<i>в хиляди лева</i>	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Парични средства	319	108
Срочни банкови депозити	6,222	6,870
Пари и парични еквиваленти	6,541	6,978

Направените анализи от приложената методика за изчисление на очаквани кредитни загуби на парични средства и еквиваленти, ръководството е определило, че обезценката на паричните средства и еквиваленти, би била сума, доближаваща се до нула. Поради това Дружеството не е признало провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби както към 31.12.2022 г., така и към 31.12.2021 г.

21. Вземания и други активи

<i>в хиляди лева</i>	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Вземания от застраховани лица	6,805	5,994
Обезценка на вземания	(570)	(391)
Нетни вземания по застрахователни операции	6,235	5,603
Други вземания	188	133
	188	133

В позиция други вземания към 31.12.2022 г. са включени вземания от доставчици в размер на 125 хил.лв., надвнесен корпоративен данък 48 хил. лв. и други разчети по застраховане 15 хил.лв. (за 2021 година: вземания от доставчици 27 хил. лв., надвнесен корпоративен данък 6 хил. лв., други разчети по застраховане 53 хил. лв. и други 47 хил. лв.)

Възрастовата структура на брутната балансова стойност на вземанията по застрахователни операции от клиенти е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
До 90 дни	6,094	4,930
от 91 до 180 дни	136	667
от 181 до 365 дни	159	216
над 365 дни	416	181
Общо:	6,805	5,994

Преглед за обезценка

Към 31 декември 2022 г., респективно 31 декември 2021 г. ръководството е признало обезценка по реда на съответните приложими стандарти. извършило преглед за наличие на индикации за обезценка на всички вземания от клиенти от гледна точка на тяхната събираемост в съответствие със счетоводната си политика и съгласно изискванията на Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд.

Движението на обезценката е показано в следващата таблица:

<i>в хиляди лева</i>	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
На 1 януари	(391)	(262)
Начислена обезценка	(199)	(129)
Възстановена обезценка	20	
На 31 декември	(570)	(391)

22. Застрахователни резерви

Към 31 декември застрахователните резерви образувани от Дружеството включват:

<i>в хиляди лева</i>	31 декември 2022 г.			31 декември 2021г.		
	Брутен Размер	Дял на презастра Хователите	Нетно	Брутен размер	Дял на презастра хователите	Нетно
Пренос-премиен резерв	6,903	(71)	6,832	5,887	(70)	5,817
Резерв за възникнали, но непредявени претенции	1,295		1,295	1,009	-	1,009
Резерв за предявени, но неизплатени претенции	4,836	(2,324)	2,512	1,512	(31)	1,481
Запасен фонд	4		4	4	-	4
Други резерви	-		-	29	-	29
Общо застрахователни резерви	13,038	(2,395)	10,643	8,441	(101)	8,340

22.1) Промяна в Пренос-премиен резерв

<i>в хиляди лева</i>	2022			2021		
	Брутен размер	Дял на презастра хователите	Нетен ППР	Брутен размер	Дял на презастра хователите	Нетен ППР
на 1 Януари	(5 887)	70	(5 817)	(5 371)	54	(5 317)
Заделен	(4 773)	(138)	(4 911)	(3 592)	(32)	(3 624)
Освободен	3 757	139	3 896	3 076	48	3 124
Промяна	(1 016)	1	(1 015)	(516)	16	(500)
на 31 Декември	(6 903)	71	(6 832)	(5 887)	70	(5 817)

22.2) Промяна в брутната сума на резерва за предстоящи плащания

<i>в хиляди лева</i>	2022			2021		
	Брутен размер	Дял на презастра хователите	Нетен	Брутен размер	Дял на презастра хователите	Нетен
на 1 Януари	(2,521)	31	(2,490)	(3,383)	-	(3,383)
Заделен	(4,780)	2,551	(2,229)	(1,339)	(507)	(1 846)
Освободен	1,170	(258)	912	2,201	538	2 739
Промяна	(3,610)	2,293	(1,317)	862	31	893
на 31 Декември	(6,131)	2,324	(3,807)	(2,521)	31	(2,490)

23. Задължения по пряко застраховане и други задължения

<i>в хиляди лева</i>	31 декември 2022 г.	31 декември 2021г.
Задължения по директно застраховане	1,491	1,464
Задължения по презастрахователни договори	18	139
Задължения към доставчици и други задължения	75	3
Задължения към персонала	306	354
Данъчни задължения	140	103
Други кредитори	264	280
	2,294	2,343

23.1) Пенсионни и други задължения към персонала

<i>в хиляди лева</i>	31 декември 2022г.	31 декември 2021 г.
Задължения за заплати	151	164
Задължения за осигуровки	31	35
Задължения за компенсируеми отпуски	66	84
Задължения за обезщетения при пенсиониране	58	71
	306	354

Настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране е:

<i>в хиляди лева</i>	2022 г.	2021 г.
Настояща стойност на задължението на 1 януари	71	60
Разходи за текущ стаж	19	17
Актуерски печалби / (загуби)	(32)	(4)
Настояща стойност на задължението на 31 декември	58	71
Задължение до 1 година	16	7
Задължение над 1 година	42	64

Към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. при изчисляване на настоящата стойност на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи по текущия трудов стаж Дружеството прилага кредитния метод за прогнозираните единици. Този метод разглежда всеки период от трудовия стаж като пораждащ допълнителна единица право на доходи и измерва всяка такава единица поотделно, за да се пресметне окончателното задължение.

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Отчет за печалбата или загубата		
Разходи за текущ стаж	19	17
Лихвени разходи		
Платени доходи		
Разходи за минал стаж	-	-
Разход, признат в отчета за печалбата или загубата	19	17
Друг всеобхватен доход		
Промяна на демографските предположения	(2)	(2)
Промяна във финансовите предположения	(8)	(3)
Опит	(22)	
Нетна актуерска загуба/(печалба) за годината	(32)	(5)

Актуерски предположения

	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Дисконтов процент към 31 декември	1.85	1.0
Нарастване на заплатите за следващата година	5%	5%

Актуерските предположения за смъртност- използвани са биометрични таблици по чл.6,ал.2 от Наредба №19 за смъртност, съгласно Решение №919-ПОД от 16.12.2020 г.на заместник-председателя на КФН,

ръководещ управление „Осигурителен надзор“

За целите на дисконтирането е използван ефективен годишен лихвен процент i (1,85%- към края на 2022г.). Той се основава на доходността на емисиите по дългосрочните ДЦК (с 10 годишен матуритет) в съответствие с препоръките на Параграф 83 от МСС 19. Като се има предвид, че средният срок до пенсиониране е по-дълъг от 10 години, се налага ефективният годишен лихвен процент за дисконтиране да бъде определен чрез екстраполация на данните за ефективната годишна доходност на дългосрочните ДЦК, следвайки изискванията на Параграф 86 на МСС 19.

24. Отсрочени данъци

Към 31 декември отсрочените данъци включват:

В хиляди лева	31.12.2022		31.12.2021		31.12.2022	31.12.2021
	Активи	Пасиви	Активи	Пасиви	Нетно	Нетно
Амортизации	-	(4)	-	(4)	(4)	(4)
Неизползвани отпуски и социални осигуровки	6		7		6	7
Задължения за обезщетения при пенсиониране	5		5		5	5
Доходи физически лица	6		5		6	5
Начислени провизии за задължения					-	-
Общо	17	(4)	17	(4)	13	13

Изменението на отсрочените данъци за 2022 г. е както следва:

в хиляди лева	1 януари 2022	В печалбата или загубата за 2020 г.	31 декември 2022г.
Амортизации	(4)		(4)
Неизползвани отпуски и социални осигуровки	7	(1)	6
Задължения за обезщетения при пенсиониране	5		5
Доходи физически лица	5	1	6
Нетни пасиви	13	-	13

Ръководството на дружеството е направило оценка на възникналите временни разлики от 2022 година и е приело консервативен подход, като не са начислени отсрочени данъчни активи върху:

- Данъчна загуба за 2022 година – 2 646 хил. лв.
- Увеличени задължения към физически лица от неизползвани отпуски, провизии за пенсиониране и неизплатени доходи на управленски персонал и други физически лица – 12 хил. лв.
- Превिшение на счетоводните над данъчните амортизации за последните четири години в общ размер на 171 хил. лв.

Очакванията на ръководството са, че през 2023 година дружеството ще реализира положителен финансов резултат след данъчно облагане, от който да приспадне натрупаните данъчни загуби от 2022 година.

25. Капитал и резерви

Акционерен капитал

в хиляди лева

Акционерен капитал към 1 януари 2022 г.

Акционерен капитал

7,400

Акционерен капитал към 31 декември 2022 г.

7,400

Акционерна структура

	31 декември 2022	31 декември 2021
<i>В проценти</i>		
Феста Холдинг АД	90,05%	90,05%
Инвестбанк АД	9,35%	9,35 %
Ангел Терзиев	0,60%	0,60%
	100%	100%

Общи резерви

Съгласно чл.246 на Търговския закон, Дружеството трябва да образува законов резерв в размер на най-малко 1/10 от печалбата до достигане на 1/10 или по-голяма част от капитала, определена от устава. Към 31 декември 2022 г. размерът на фонд Резервен е в размер на 740 хил. лв. (за 2021 година: 740 хил. лв.)

Актюерски резерв от изчисление на планове за пенсиониране за 2022 година е в размер 32 хил. лв. ((7) хил. лв. за 2021 г.) Общо заделен актюерски резерв в размер на 60 хил. лв. към 31.12.2022 г. (за 2021 година: 29 хил. лв.)

26. Свързани лица

Лицата се считат за свързани, когато едното е в състояние да контролира другото или да упражнява върху него значително влияние при вземането на финансови решения и решения относно текущата дейност.

Дружеството оповестява следните свързани лица:

Контролиращо лице (предприятие-майка)

Феста Холдинг АД

Предприятия, в които Феста Холдинг АД упражнява контрол и има значително влияние

Инвестбанк АД, Феста Хотели АД, Феста Секюрити ЕООД, Еф Асетс ЕАД, Феста Медика ЕООД, Дунав Плаза ООД, Мол Плевен 2013 ООД, Сити Мол ЕООД, Щуроландия ЕООД, Джоб СРЛ, Черноморско злато АД, Феста Делфинариум ЕООД, Пропъртис ПС ЕООД.

Ключов ръководен персонал на предприятието

Членовете на Надзорния и Управителния съвет са ключовия управленски персонал, който отговаря за планирането, текущото ръководене и контролиране дейността на дружеството. (пояснение 1.1.)

Начислените възнаграждения за 2022 г. на ключовия управленски персонал са в размер на 578 хил. лв. и включват текущи възнаграждения.

През годината няма сключени сделки с членовете на СД, които да излизат извън обичайната дейност на Дружеството.

Като сделки със свързани лица са класифицирани значителните вътрешно-фирмени сделки, инвестиции и салда по сметки с други фирми от Групата, с обвързани предприятия и с директорите. Тези сделки са осъществени при пазарните условия в момента на сключването им. Дружеството извършва сделки със свързани лица с компанията-майка и другите членове от групата на Феста Холдинг АД.

За 2022 и 2021 година сделките със свързани лица могат да бъдат представени в следните групи:

Вземания и задължения със свързани лица

в хиляди лева

		31 декември 2022	31 декември 2021
Свързано лице	Вид сделка		
Феста Холдинг АД	Вземания по застр.полици	3	3
Феста Хотели АД	Вземания по застр. полици	1	1
Черноморско злато АД	Вземане по застр. полици	43	36
Дунав плаза ООД	Вземане по застр.полици	6	4
Инвестбанк АД	Вземане по застр. полици	150	165
Инвестбанк АД	Депозити	727	1,175
Общо вземания от свързани лица		930	1,384

Феста Холдинг АД	Задължения по гаранции	14	14
Инвестбанк АД	Друго задължение	3	3
Инвестбанк АД	Гаранция	2	2
Членове на СД и НС	Гаранция	121	133
Общо задължения към свързани лица		140	152

Приходи и разходи от свързани лица
в хиляди лева

		2022	2021
Свързано лице	Вид сделка		
Дунав Плаза ООД	Получени премии	7	1
Феста Холдинг АД	Получени премии		0
Феста Уинтър Палас ЕООД	Получени премии	1	-
Феста Хотели АД	Получени премии	53	16
Инвестбанк АД	Получени премии	896	437
Черноморско злато АД	Получени премии	115	85
Общо приходи от свързани лица		1,072	539

Феста Холдинг АД	Разходи за възнаграждения	48	44
Феста Холдинг АД	Наеми	5	
Феста Хотели АД	Застрахователни обещ	19	16
Феста Хотели АД	Други разходи, в т.ч. отписани полици	5	24
Инвестбанк АД	Наеми, консумативи, такси	18	87
Инвестбанк АД	Други разходи, в т.ч. отписани полици	3	
Черноморско злато АД	Други разходи	1	3
Инвестбанк АД	Комисиони	207	119
Инвестбанк АД	Застрахователни обещ.	63	126
Членове на СД	Възнаграждения на СД	578	547
Общо разходи към свързани лица		947	966

Условия по сделки със свързани лица

Продажбите на и поупките от свързани лица се извършват при пазарни условия и не се различават от тези между несвързани лица. Неиздължените салда в края на годината са безлихвени и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции и обезпечения. Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

26. Оповестяване, съгласно законови изисквания (чл. 30, ал. 1 от Закона за счетоводство)

Този финансов отчет е одитиран от одиторско дружество Ековис Одит България ООД и одиторско дружество Одит Корект ООД. Възнаграждението за услугите, предоставяни от регистрираните одитори включва законов независим финансов одит на годишния финансов отчет и на годишните справки, доклади и приложения съгласно чл. 126, ал. 3 от Кодекса за застраховането и е както следва: за Ековис Одит България ООД - 39 хил. лв., за Одит Корект ООД - 39 хил. лв.

Други услуги не са предоставяни от регистрираните одитори през периода.

27. Събития след отчетната дата

След края на отчетния период и към датата на съставяне и приемане на годишния финансов отчет не са настъпили съществени събития с коригиращ характер, които следва да се отразят или оповестят.

28. Очаквано въздействие от приемането на МСФО 17 и МСФО 9

Дружеството ще приложи МСФО 17 и МСФО 9 за първи път на 1 януари 2023 г. Тези стандарти ще внесат промени в счетоводното отчитане на застрахователни и презастрахователни договори и финансови активи и пасиви. Очаква се те да имат въздействие върху финансовите резултати на Дружеството за периода на първоначалното им прилагане.

Очаквано увеличение (намаление) в Собствения капитал

Хил. лв.	01.01.2023
Корекции от прилагане на МСФО 17	
Застрахователни договори по животозастраховане	
Застрахователни договори по общо застраховане	278
Корекции от прилагане на МСФО 9	
Класификация на финансови активи	
Обезценка на финансови активи	(7)
Очакван ефект от прилагането на МСФО 17 и МСФО 9	271

Дружеството е оценило очакваното въздействие от първоначалното прилагане на МСФО 17 и МСФО 9, върху своите финансови отчети. Въз основа на направените до момента оценки, общият ефект (след данъчно облагане) на собствен капитал на Дружеството се оценява като увеличение (намаление) от 271 хил. лв. към 1 януари 2023 г.

Направената оценка е предварителна, тъй като не е завършен целия преход по внедряването на стандартите. Действителното въздействие от приемането на МСФО 17 и МСФО 9 може да се промени, поради следните причини:

- Дружеството продължава да прецизира процесите и контрола, необходими за прилагането на МСФО 17 и МСФО 9;
- въпреки че бяха проведени паралелни тестове, новите системи и свързаните с тях въведени контроли не са функционирали за по-дълъг период от време;
- Дружеството не е финализирано тестването и оценката на контролите върху своите ИТ системи и промени в управленската структура; и
- използваните нови счетоводни политики, предположения, преценки и техники за оценка подлежат на прецизиране, докато Дружеството финализира своите финансови отчети.

Първоначална класификация на застрахователните договори

За целите на първоначалната класификация Дружеството проверява дали даден застрахователен договор попада в рамките на МСФО 17 и в случай, че попада, го класифицира в една от следните категории:

- Застрахователни договори;
- Презастрахователни договори;
- Инвестиционни договори с дискреционни характеристики на участие.

След извършен преглед на застрахователните договори, Дружеството ги класифицира в две категории: **застрахователни договори** и **презастрахователни договори**. Дружеството проверява дали по договорите от портфейла има прехвърляне на значителен застрахователен риск.

Всички договори от портфейла на Дружеството, категоризирани като застрахователни договори и презастрахователни договори, отговарят на условието за прехвърляне на значителен застрахователен риск.

Разграничими компоненти

Дружеството прави проверка дали съществуват компоненти (внедрени деривативи, инвестиционни компоненти, стоки или незастрахователни услуги), които трябва да бъдат отделени от застрахователните договори и съответно да бъдат отчитани по други стандарти (МСФО 9 Финансови инструменти или МСФО 15 Приходи от договори с клиенти).

При прегледа на договорите Дружеството не установява наличие на инвестиционни компоненти, които да

се отчитат съгласно МСФО 9 или компоненти за услуги, които да се отчита съгласно МСФО 15. Нито един от застрахователните договори в портфейла на Дружеството не би могъл да се определи като аналог на примерите, дадени в МСФО 17.Б31-Б35. Дружеството издава договори за гаранции и кредитни застраховки, които класифицира като застрахователни договори, позовавайки се на МСФО 17.7.(д).

Портфейли от застрахователните договори

Дружеството прилага две нива на агрегиране на застрахователните договори: Ниво 1. Портфейли от застрахователни договори и Ниво 2. Групи от застрахователни договори.

Дружеството Портфейлите от застрахователни договори формират първо ниво на агрегиране и са съставени на основата на продуктовите линии съгласно Платежоспособност 2. Формираните портфейли имат сходни рискове и се управляват заедно.

Дружеството определя четири елемента, които участват при разделянето на застрахователните договори с цел спазване на изискването за групиране на договори:

- линия бизнес съгласно Платежоспособност 2;
- индивидуални полици и групови полици;
- характеристики на договора, които предполагат различни модели на измерване (напр. многогодишни срещу годишни полици);
- характеристики на паричните потоци, които предполагат различни модели на измерване (напр. парични потоци, свързани с премии и комисионни срещу такива, свързани с предявени претенции).

Дружеството приема, че линията бизнес съгласно Платежоспособност 2 групира договори с високо ниво на сходност на рисковете и я използва като база за разпределение на застрахователните договори.

Дружеството не отделя индивидуалните от груповите договори в различни групи. Дружеството да приема ефекта върху резултата от разликата в рисковете за несъществен. Същото допускане е приложено по отношение на многогодишните полици.

Групите от застрахователни договори са второ ниво на агрегиране. Те са формирани на база: рентабилност и година на издаване на застрахователните договори

Признаване на приход по група от застрахователни договори

Дружеството признава приход по група от застрахователни договори, като разсрочва застрахователната премия за периода на покритие на всеки един от договорите, класифициран в съответната група от застрахователни договори.

Подхода на разпределение на премията

Очакванията на Дружеството са да приложи **Подхода на разпределение на премията** по отношение на всички групи от застрахователни договори. Основанията за прилагане на подхода са следните:

- Периодът на покритие по групата от застрахователни договори е една година или по-малко;
- Пасивът за остатъчно покритие, изчислен по РАА, не се различава съществено от Пасивът за остатъчно покритие, изчислен по Общия модел за оценка;
- Няма обременителни групи от застрахователни договори при първоначално признаване.

Въпреки избора на РАА, Пасивът за възникнали претенции се изчислява съгласно изискванията на Общият модел за оценка.

Период на покритие

По-голямата част от договорите са с период на покритие от една година или по-малко. За тях Дружеството приема да прилага **Подхода на разпределение на премията** (МСФО 17.53.(б))

По отношение на многогодишните договори, очакванията на Дружеството са да се приложи също опростения модел на разпределение на премията. За целта Дружеството извършва тест за допустимост (МСФО 17.53.(а)).

Аквизиционни разходи при прилагане на Подхода на разпределение на премията

Дружеството отговаря на изискването за прилагане на МСФО 17.59.(а) и избира да го приложи по отношение на аквизиционните разходи. Следователно, Дружеството признава разходите по придобиване

в периода на тяхното възникване, тъй като приема, че договорите в групите от застрахователни договори, с които са свързани тези разходи, са с период на покритие в рамките на една година

Опция Друг всеобхватен доход за Пасива за възникнали претенции

Застрахователни договори, оценени съгласно ПРП, пасивът за възникнали претенции се оценява чрез Общия модел, бъдещите парични потоци по възникналите претенции **не се коригират** за стойността на парите във времето и ефекта от финансовия риск, ако за тези парични потоци се **очаква да бъдат изплатени или получени след една година или по-малко** от датата на възникване на претенциите.

Застрахователни договори оценени съгласно ПРП, пасивът за възникнали претенции се оценява чрез Общия модел, бъдещите парични потоци по възникналите претенции **се коригират** за стойността на парите във времето и ефекта от финансовия риск, ако за тези парични потоци се **очаква да бъдат уредени за срок над една година**, считано от датата на възникване на претенциите.

Дружеството попада в хипотезата на МСФО 17.Б133, че при прилагане на подхода за разпределение на премията, се изисква дисконтиране на Пасива за предявени претенции.

Пасив за остатъчно покритие при прилагане на Подхода на разпределение на премиите

Прилагайки Подхода на разпределение на премиите, Дружеството първоначално оценява пасива за остатъчно покритие на база изискванията на МСФО 17.55(а). Последващото оценяване на пасива за остатъчно покритие е съгласно МФО 17.55(б).

Първоначална класификация и ниво на агрегиране на презастрахователните договори

Методологията, определена за издадени договори за пряко застраховане, може да се счита за референтна и за издадени презастрахователни договори и държани презастрахователни договори. Дружеството няма издадени презастрахователни договори (активно презастраховане). То има държани презастрахователни договори.

Първоначално признаване на презастрахователните договори

МСФО 17.62.(а) и МСФО 17.62А включват насоки по отношение първоначалното признаване на държаните презастрахователни договори. На база изискването на горепосочените параграфи, Дружеството признава държаните презастрахователни договори както следва:

- Облигаторни договори с квотен дял до определен лимит (Quota Share) и дял над определения лимит (Surplus): Групата от презастрахователни договори се признава на датата на признаване на първия презастрахован базов договор
- Облигаторни договори Excess of Loss: признаването е на датата на началото на покритие на Групата от презастрахователни договори

Избор на модел на оценка на презастрахователните договори

Дружеството извършва анализ на държаните презастрахователни договори, за да определи допустимостта за прилагане на Подхода на разпределение на премиите (РАА). Като отправни точки за този анализ Дружеството възприема делението на презастрахователните договори на:

- Едногодишни и многогодишни;
- С покрития на база риск (risk attaching coverage) и с покрития на база възникнали загуби (loss occurring coverage).

Дружеството прилага автоматично подхода за разпределение на премията по отношение на всички презастрахователни договори, за които допустимостта на подхода може да се определи въз основа на автоматичните правила от таблиците по-горе.

Описание на подхода за преминаване

Стандартът изисква към датата на прехода предприятието да идентифицира, признае и оцени всяка група застрахователни договори, сякаш МСФО 17 винаги е бил прилаган. Този подход се нарича пълен ретроспективен подход.

В случай, че пълният ретроспективен подход е неприложим (концепцията за неприложимост, дефинирана от IAS 8), предприятието има право да приложи или модифициран ретроспективен подход (MRA), или подход на справедливата стойност (FVA). Трябва да се отбележи, че стандартът не дава приоритет на тези две алтернативи.

Очакванията на Дружеството са, че може да се приложи пълният ретроспективен подход за цялото портфолио от застрахователни договори, базирайки се на вече налични данни, използвани за целите на Платежоспособност 2.

За третирането на държаните от Дружеството презастрахователни договори се следват насоките, посочени

за директен бизнес.

МСФО 9

С Регламент (ЕС) 2016/2067 от 22.11.2016 г. (ОВ, бр. L 323 от 29.11.2016 г.) се приема за прилагане в ЕС новия стандарт Международен Стандарт за Финансова Отчетност 9 (МСФО 9) – Финансови инструменти. Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) отложи задължителната дата за първоначално прилагане на МСФО 9 до 1 януари 2023 г. за дружествата, чиято основна дейност е свързана със застраховане. Дружеството ще прилага МСФО 9 за годишните отчетни периоди, започващи на 1 януари 2023 г., едновременно с началото на прилагане на МСФО 17 Застрахователни договори с цел избягване на счетоводно несъответствие в отчитането.

Процедури при преминаването към МСФО 9

За дата на **преминаване** към МСФО 9 Дружеството приема **1 януари 2022 г.** Към тази дата се извършват първоначалните оценки и преценки във връзка с преизчисляването на сравнителната информация, необходима за първоначалното прилагане на стандарта.

Финансови активи

Дружеството класифицира финансовите активи като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата на базата на следните две условия:

- бизнес модела за управление на финансовите активи на предприятието; и
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Даден финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия:

- финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата

Даден финансов актив се оценява по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Даден финансов актив се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата, освен ако се оценява по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в съответствие с параграфи 4.1.2 и 4.1.2А на МСФО 9. При първоначалното признаване Дружеството може да направи неотменим избор за конкретни инвестиции в *капиталови инструменти*, които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, да представя последващите промени на справедливата стойност в друг всеобхватен доход

Дружеството може при първоначалното признаване неотменимо да определи даден финансов актив като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако това ще елиминира или намали значително несъответствието в оценяването или признаването (понякога наричано „счетоводно несъответствие“), което в противен случай би произтекло от оценяването на активи или пасиви или признаване на печалбите и загубите от тях на различни бази.

След първоначалното му признаване предприятието оценява даден финансов актив по:

- амортизирана стойност;
- справедлива стойност през друг всеобхватен доход; или
- справедлива стойност през печалбата или загубата.

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- Дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив или

- Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазила контрола върху него. Финансови пасиви

Финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато предприятието стане страна по договорните условия на инструмента. Когато Дружеството признава за първи път финансов пасив, то го класифицира в съответствие с параграфи 4.2.1 и 4.2.2 на МСФО 9 и го оценява в съответствие с параграф 5.1.1 на МСФО 9. Дружеството класифицира финансови пасиви като оценявани по амортизирана стойност, с изключение на:

- финансови пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата. Тези пасиви, включително деривативи, които са пасиви, се оценяват впоследствие по справедлива стойност;
- финансови пасиви, които произтичат от прехвърлянето на финансов актив, неотговарящо на условията за отписване, или когато се прилага подходът на продължаващото участие. Към оценяването на тези финансови пасиви се прилагат параграфи 3.2.15 и 3.2.17 от МСФО 9;
- договори за финансова гаранция. След първоначалното му признаване издателят на такъв договор го оценява впоследствие (освен ако не се прилага параграф 4.2.1, буква а) или б) от МСФО 9 по по-високата от:
  - стойността на коректива за загуби; и
  - първоначално признатата стойност минус, когато е уместно, кумулативната стойност на прихода, признат в съответствие с МСФО 15.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Дружеството отписва финансов пасив /или част от финансовия пасив/, когато той е погасен - т. е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност на финансов пасив /или на част от финансов пасив/, който е прекратен или прехвърлен на трета страна, и платеното възнаграждение, включително прехвърлените и поети непарични активи и пасиви, се признава в отчета за доходите.

Обезценка

Дружеството преценява към края на всеки отчетен период дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи. То прилага изискванията за обезценка на МСФО 9 по отношение на финансовите активи, които се оценяват по амортизирана стойност и по отношение на финансовите активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Дружеството прилага тристепенния подход за обезценка на финансови активи, който отразява промяната в кредитното качество на финансовите инструменти от първоначалното му признаване. Размерът на очакваните кредитни загуби, признати като коректив за обезценка, зависи от кредитния риск на инструмента при първоначалното му признаване и от промяната в кредитния риск през следващите отчетни периоди.

Анализът на промените в кредитното качество на финансовите активи спрямо първоначалното им завеждане определя рисковата им класификация в три основни фази, както и последващо признаване на обезценка.

За всеки следващ отчетен период, след първоначалното признаване на финансовия актив, размерът на коректива от загуби се влияе от промените в очакванията за загуби, дължащи се на промени в свързания кредитен риск.

Дружеството прилага следните подходи за признаване и оценяване на очакваните кредитни загуби:

- **Общ подход.** Моментът на първоначалното признаване е периода на придобиване на финансовия актив. Базата за изчисление на надбавката за загуба е 12-месечната очаквана кредитна загуба, освен в случай на значително повишаване на кредитния риск. Тогава за база се приема очаквана кредитна загуба за целия живот на финансовия актив, докато кредитния риск не намалее.

- Опростен подход. Той се прилага за квалифицирани търговски вземания, активи по договори в обхвата на МСФО 15, лизингови вземания и други. Моментът на първоначално признаване е периодът на придобиване на финансовия актив. Базата за изчисление на надбавката за загуба е очакваната кредитна загуба за целия живот на финансовия актив.

На датата на преминаване, 1 януари 2022 г. Дружеството е рекласифицирало следните финансови активи и пасиви от МСС 39 в категориите по МСФО 9:

Финансов актив/пасив	От категория по МСС 39	Рекласифициран в категория по МСФО 9
Държавни ценни книжа	Финансови активи, държани за търгуване	Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата
Банкови депозити	Финансови активи, държани до падеж	Финансови активи по амортизирана стойност
Парични средства и еквиваленти	Финансови активи, държани до падеж	Финансови активи по амортизирана стойност
Търговски и други вземания	Финансови активи, държани до падеж	Финансови активи по амортизирана стойност
Други задължения	Финансови пасиви, държани до падеж	Финансови пасиви по амортизирана стойност